ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΣΥΝΕΧΩΣ ΑΠΟ ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ 1907

ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ
ΕΥΓΕΝΙΑ ΖΩΓΡΑΦΟΥ

ΈΤΟΣ ΙΖ' ΑΘΗΝΑΙ ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 1924 ΤΕΥΧΟΣ 196

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΟΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ

ΕΤΟΣ Ζ΄ ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 1924 ΤΕΥΧΟΣ 196

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ο ΜΑΝΘΟΣ Διήγημα Εὐγενίας Ζωγράφου. (συνέχεια)
ΑΗΣΜΟΝΗΜΕΝΟΙ ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ. Σπυρ. Δεβιάζη.
ΑΠΟ ΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑΝ τοῦ Νεοελληνικοῦ Θεάτρου. Ν. Ι. Λάσκαρη
Η ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΤΗΣ ΡΩΣΣΙΑΣ. Νίτσας Μακρῆ.
ΕΝΤΥΠΩΣΕΙΣ ΕΞ ΑΓΙΟΥ ΟΡΟΥΣ. Δημ. Λ. Ζωγράφου.
Ο ΒΥΡΩΝ (ποίημα). Ἀ. Γραμματικοῦ.
ΟΙ ΔΡΑΜΑΤΙΚΟΙ ΜΑΣ ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ. Ν. Ι. Λάσκαρη.
Από τὴν Καλλιτεχνικὴν Κίνησιν.
ΠΟΙΚΙΛΗ ΣΕΛΙΣ.
ΒΙΒΛΙΑ και ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ

Πᾶσα ἀποστολὴ ἀτοβλέπουσα τὴν «Ἑλληνικὴν Ἐπιθεώρησιν» (χειρόγραφα, Περιοδικά, βιβλία, ἐπιστολαί, συνδρομαί κ. λ. π.) πρέπει νὰ ἀπευθύνεται πρὸς τὴν Διευθύντριαν:

Δ^Α ΕΥΓΕΝΙΑΝ ΖΩΓΡΑΦΟΥ *Ὁδὸς Μενάνδρου 83.*

Πᾶν σύγγραμμα ἀποστελλόμενον εἰς τὰ Γραφεῖα τῆς «Ἑλλην. Ἐπιθεωρήσεως» ἀναγγέλλεται δι' αὐτῆς.

ΕΡΓΑ ΕΥΓΕΝΙΑΣ ΖΩΓΡΑΦΟΥ

Διηγήματα κ. λ. π.
ἐκδοθέντα ὑπὸ τῆς συγγραφέως

ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ τόμος Α΄.
» » Β΄.
» « Γ΄.
Η ΓΚΟΥΡΑΙΝΑ. ἱστορικὸν μυθιστόρημα.
ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ τόμος Α΄.

Θεατρικὰ ἔργα
Διδαχθέντα ἀπὸ τῆς Ἑλληνικῆς σκηνῆς

Η ΜΟΝΑΧΗ. Δρᾶμα Βυζαντινὸν τρίπρακτον.
Ο ΕΞΙΛΑΣΜΟΣ. Δρᾶμα κοινωνικὸν τρίπρακτον.
Η ΚΛΕΦΤΟΠΟΥΛΑ. Δρᾶμα ἱστορικὸν »
Η ΤΖΕΝΗ ΜΕ ΤΟ ΓΕΛΙΟ ΤΗΣ. Κοινωνικὸν δραμάτιον μεταφρασθὲν εἰς τὴν Ἀγγλικήν
ΟΤΑΝ ΔΕΙΠΗ ΤΟ ΧΡΗΜΑ. Δρᾶμα κοινωνικὸν τρίπρακτον.
Η ΑΝΟΙΞΙΣ. Κοινωνικὸν δραμάτιον.
ΤΟ ΣΤΟΙ ΧΗΜΑ. Δρᾶμα μονόπρακτον.

Διάφορα μελέται, διηγήματα, ταξειδιωτικαὶ ἐντυπώσεις, θεατρικὰ ἔργα κ.λ.π. δημοσιευθέντα εἰς δέκα πέντε τόμους τῆς «Ἑλληνικῆς Ἐπιθεωρήσεως» θὰ ἐκδοθῶσιν εἰς τόμον προσεχῶς.

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ

Διὰ τὸ Ἐσωτερικὸν:	Ἔκδοσις ἁπλῆ	Δραχμαὶ 25.—
	» ἐκλεκτὴ	» 35.—
Διὰ δημόσια Γραφεῖα		» 50.—
Διὰ τὴν Εὐρώπην, Αἴγυπτον καὶ Κύπρον		Σελήνια 15.—
Διὰ τὴν Ἀμερικὴν		Δολλάρια 4.—

Αἱ συνδρομαὶ εἶνε γενικῶς προπληρωτέαι.
Αἱ ἐγγραφαὶ ἄρχονται ἀπὸ τῆς 1ης ἑκάστου μηνός.

ΤΙΜΑΙ ΔΙΑΦΗΜΙΣΕΩΝ

Ὁλόκληρος σελὶς εἰς ἓν τεῦχος	200.—
Ἡμισέια » »	» 150.—
Τέταρτον σελίδος »	75.—
Ὄγδοον » »	» 50.—

Διὰ συνεχεῖς δημοσιεύσεις ἰδιαίτεραι συμφωνίαι.

ΕΤΟΣ ΙΖ. ΑΘΗΝΑΙ ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 1924 ΤΕΥΧΟΣ 196

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

ΜΗΝΙΑΙΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΣΥΝΕΧΩΣ ΑΠΟ ΤΟΥ ΕΤΟΥΣ 1907

ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ ΕΥΓΕΝΙΑ ΖΩΓΡΑΦΟΥ

ΓΡΑΦΕΙΑ ΟΔΟΣ ΜΕΝΑΝΔΡΟΥ 83

ΑΠΟ ΤΑ ΗΘΟΓΡΑΦΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ ΕΥΓΕΝΙΑΣ ΖΩΓΡΑΦΟΥ

ΕΠΑΡΧΙΑΚΗ ΖΩΗ

Ο ΜΑΝΘΟΣ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Καθ' ὅλον αὐτὸ τὸ διάστημα ὁ Μάνθος καθήμενος παρέκει χωρὶς συγκίνησιν ἢ λύπην διὰ τῆς Ἄννας τὸ χαμὸ σκέπτεται μὲ φρίκην τῆς κηδείας τὰ ἔξοδα. Τὸν συγκρατεῖ μόνον ἡ ἰδέα ὅτι κατὰ τὸ διάστημα τῆς «παρηγοριᾶς», ἡ ὁποῖα συνήθως διαρκεῖ σαράντα ἡμέρας κατὰ τὰς ὁποίας οἱ συγγενεῖς καὶ φίλοι φέρουν τρόφιμα εἰς τὴν οἰκογένειαν ποῦ πενθεῖ, θὰ κατώρθωνε νὰ ἐξοικονομήση ὅτι θὰ ἐδαπάνει θάπτων τὴν γυναῖκα του.

Ἀπαθὴς καὶ ἤρεμος ἐπέστρεψε μετὰ τὴν κηδείαν εἰς τὸ σπίτι του. Ὁ θάνατος τῆς Ἄννης δὲν τὸν ἐλύπησε πάρα πολὺ ὀλίγον. Οἱ συμπατριῶται του τὸν ὠνόμαζον τώρα πλέον «ὁ Λιρᾶς» ἐπίθετον τὸ ὁποῖον τοῦ ἔκαμε ὑπερηφάνειαν, καὶ τὸ ὁποῖον τόσον ἠγωνίσθη ἕως ν' ἀποκτήση. Τὸ ἐπίθετον τοῦ Λιρᾶ τοῦ τὸ ἀπέδωκε ἡ κοινὴ γνώμη διὰ τὸν ἑξῆς λόγον. Ὅσες λίρες ἐστέλλοντο εἰς τὸ χωριό του ἀπὸ τοὺς ξενητευμένους συμπατριῶτές του, εἰς τὰς χήρας μητέρας των, ἢ τὰς ἀδελφάς των, ὁ Μάνθος ἔσπευδε νὰ τὰς ἐξαργυρώση ἀνταλλάσσων αὐτὰς μὲ χαρτονομίσματα εἰς ὁποίαν δήποτε ἤθελε τιμὴν ὀφελούμενος σημαντικά. Ἡ περιουσία του ηὔξανε ἀπὸ ἡμέραν εἰς ἡμέραν. Ἀνατοκίζων τοὺς τόκους τῶν χρημάτων του, ληστεύων καὶ ξεγυμνώνων χωρὶς οἶκτον χήρας καὶ ὀρφανά, καὶ κάθε ἕναν ὁ ὁποῖος θὰ εἶχε τὴν ἀτυχία νὰ καταφύγη εἰς αὐτὸν εἰς δεινὴν περίστασιν τῆς ζωῆς του, κλέπτων ἀκόμη—ὅπως διεδίδετο—καὶ ὡς ἐπίτροπος εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ Ἁγίου Νικολάου, ἔφθασε νὰ ἀποκτήση τὴν πρώτην περιουσίαν ὄχι μόνον τοῦ τόπου του, ἀλλ' ὁλοκλήρου τῆς ἐπαρχίας. Ἐμισοῦσε ὅλους τοὺς συμπατριώτας του, ἐκακολογοῦσε γνωστοὺς καὶ ἀγνώστους, δὲν ἐφείδετο οὔτε τῆς ἀθωότητος οὔτε τοῦ οἰκογενειακοῦ ἀσύλου, ὅταν ἤθελε νὰ κατηγορήση ὁποιονδήποτε. Πλησίοις δὲ ὅπως ἦτο εἶχε γίνει ἡ μάστιξ τοῦ τόπου του. Ἄλλοι τὸν ἐφοβοῦντο, ἄλλοι τὸν μισοῦσαν, ἄλλοι τὸν ἐκολάκευον. Ἐκεῖνος ὅμως ὁ ὁποῖος περιφρονοῦσε τὸν Μάνθο πραγματικῶς ἦτο ὁ Λάμπρος ὁ ἀδικηθεὶς σύζυγος τῆς Μαρούλας, ὁ ὁποῖος δὲν ἄφινε περίστασιν νὰ μὴ τὸν προσβάλῃ καὶ τὸν ὑβρίσῃ.

* *

Μιὰ Κυριακὴ ὁ Λάμπρος ἐπῆρε μερικοὺς φίλους του καὶ ἐπῆγε εἰς τὴν Ἐκκλησία τοῦ Ἁγίου Νικολάου ἂν καὶ δὲν ἐκκλησιάζετο εἰς αὐτόν. Ὅταν ὅμως ὁ Μάνθος ὡς ἐπίτροπος ἔφθασεν ἐμπρός του μὲ τὸν δίσκον τῆς Ἐκκλησίας εἰς τὰ χέρια, ὁ Λάμπρος ἐστρά-

φη πρὸς τοὺς συντρόφους του καὶ τοὺς εἶπε.

—Μὰ τὸ καλὸ ποῦ σᾶς θέλω παιδιὰ σ' αὐτὸν τὸ δίσκο μὴ ῥίξετε ἂν θέλετε νὰ βοηθήσετε τὸν Ἅγιο Νικόλα. Τὰ λεπτὰ κλέβονται.

Εἰς τὰ λόγια αὐτά, οἱ φίλοι τοῦ Λάμπρου ὑπήκουσαν καὶ κανένας ἐξ αὐτῶν δὲν ἔρριψε οὔτε λεπτὸν εἰς τὸ δίσκο τοῦ Μάνθου. Ἐκεῖνος ἔγινε κάτωχρος, ἀλλὰ ἐσιώπησε διότι ἐφοβήθη τὸ σκάνδαλον,ὡρκίσθη ὅμως νὰ ἐξοντώση τὸν αὐθάδη Λάμπρο ὁ ὁποῖος εἶχε τὴν τόλμη δημοσίᾳ νὰ τὸν προσβάλη.

Ἔξαφνα εἰς τὸ χωριὸ ἤρχισε νὰ ψυθιρίζεται ἡ ὑποψηφιότης τοῦ Λάμπρου ὡς παρέδρου εἰς τὰς δημοτικὰς ἐκλογάς. Νέος, τίμιος, ἐργατικὸς εἶχεν ὑψωθῆ εἰς τὴν συνείδησιν τῶν πατριωτῶν του καὶ πολλοὶ ἀπ' αὐτοὺς ἤθελαν νὰ τοῦ δείξουν τὴν ἐκτίμησί των.

Ὁ Λάμπρος εἶχεν ἕνα ἑτεροθαλῆ ἀδελφόν. Ὁ Σταῦρος ἦτο τὸ ἀντίθετον τοῦ ἀδελφοῦ του, καὶ διὰ τοῦτο ἴσως εὑρίσκοντο πάντα εἰς διάστασιν. Ὁ Σταῦρος δὲν κατοικοῦσεν εἰς τὸ ἴδιο χωριὸ μὲ τὸ Λάμπρο. Ἔμενε εἰς ἕνα ἄλλο μικρότερο καὶ ἀγριότερο μέρος. Εἶχεν ὅμως, ὡς ἐκ τῶν τραμπουκισμῶν του ἐπιρροὴν εἰς ὅλα τὰ χωρία τῆς περιφερείας καὶ διὰ τοῦτο οἱ πολιτικοὶ φίλοι τοῦ Λάμπρου ἀπεφάσισαν νὰ τοὺς συμφιλιώσουν. Μὲ τὴν ὑποστήριξι τοῦ Σταύρου, ἦσαν ὅλοι βέβαιοι, ὅτι ὁ Λάμπρος θὰ ἐνικοῦσε εἰς αὐτὸν τὸν πολιτικὸν ἀγῶνα.

Ἡ εἴδησις τῆς ὑποψιότητος του Λάμπρου ἔπεσε σὰν κεραυνὸς εἰς τὸν Μάνθον. Τὸ μῖσος πρὸς τὸ ἄνδρα τῆς Μαρούλας ἔφθασε πλέον τόσο βαθιὰ ὥστε νὰ ὑποχωρήση εἰς μικρὸν βαθμὸν καὶ αὐτὴ ἡ φυλαργυρία του. Ἅμα ἔμαθε τὰ σχέδια τῶν φίλων, περὶ τῆς συμφιλιώσεως τῶν δύο ἀδελφῶν σκέπτεται ἀμέσως πῶς νὰ τὴν ματαιώση, πῶς νὰ κάμη τὸ Σταῦρο περισσότερον ἐχθρὸν τοῦ ἀδελφοῦ του, καὶ φίλον ἰδικόν του. Καὶ διὰ τὸν σκοπὸν αὐτὸν δὲν εὗρεν ἄλλο μέσον παρὰ νὰ τὸν κάμη γαμπρόν του, καὶ νὰ τοῦ δώση γυναῖκα τὴν Ἀργυρούλα, ἡ ὁποία μόλις ἦτο τότε δέκα πέντε χρονῶν. Εὐθὺς ἔστειλε εἰς τὸν Σταῦρον προξενειὰ καὶ ὑπεσχέθη προῖκα 15 χιλιάδων δραχμῶν, ποσὸν ἀρκετὰ μεγάλο διὰ τὸ χωριό, καὶ περισσότερον διὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην. Ὁ Σταῦρος μετὰ μεγάλης χαρᾶς ἐδέχθη τὴν πρότασιν τοῦ Μάνθου διότι τίποτε καλλίτερον δὲν ἠμπορεῦσε ποτὲ νὰ ἐπιθυμήση. Ὁ Σταῦρος προσεκολλήθη εἰς τὸν πενθερό του, ἡ συμφιλίωσις ἐματαιώθη, οἱ γάμοι ἔγειναν καὶ ἡ δυστυχισμένη Ἀργυροῦλα σαστισμένη καὶ μελαγχολικὴ ὡδηγήθη εἰς τὸ χωριὸ τοῦ ἀνδρός της. Τὴν ἡμέραν ὅμως τῶν γάμων ὁ Λάμπρος ἐπέτυχε πάρεδρος εἰς τὰς ἐκλογάς, καὶ ὁ Μάνθος μὲ λύπη του εἶδε ὅτι δὲν τὸν ὠφέλησεν εἰς τίποτε οὔτε ἡ θυσία τῶν δέκα πέντε χιλιάδων του, οὔτε ἡ θυσία τῆς κόρης του...

* *

Πέντε χρόνια ἐπέρασαν ἀκόμη.

Ἡ Ἀργυροῦλα αἰσθάνεται ὅτι δὲ θὰ εἰμπορέση νὰ ζήση μὲ τὸ σκληρὸ καὶ μέθυσο σύζυγο ποῦ τῆς ἔδωκεν ὁ πατέρας της. Ἀπομεμονωμένη εἰς τὸ χωριὸ ἐκεῖνο, τὸ ξηρὸ καὶ βραχῶδες μὲ τὰ ψηλὰ καὶ φαλακρὰ βουνά του βραδέως φέρεται εἰς τὸν θάνατον. Ὁ ἄνδρας της ἀδιαφορεῖ ἐντελῶς, καὶ ἀκόμη περισσότερον ὁ πατέρας της. Ἡ Ἀργυροῦλα δὲν λυπᾶται ποῦ ἀφίνει τὴ ζωὴ—ἀφοῦ δὲν εὑρῆκε καμμία εὐτυχία εἰς αὐτήν. Λυπᾶται μόνον διὰ τὸν μικρό της Μάνθο, τὸν ἄγγελόν της τῶν τεσσάρων ἐτῶν. Δι' αὐτὸν πονεῖ, αὐτὸν συλλογίζεται ὅλας αὐτὰς τὰς σκληρὰς ὥρας. Μὲ αὐτὸ τὸ λυπηρὸ συναίσθημα, ἐνῷ τοῦ ἔδιδε φιλήματα παραφόρου μητρικῆς ἀγάπης, ἀπέθανε μία ψυχρὰ νύκτα τοῦ χειμῶνος ἡ Ἀργυρούλα.

Ἀλλὰ ὁ ὀρφανὸς Μάνθος δὲν μένει χωρὶς προστάτη.

Ἡ γεροντικὴ κ' ἀπάνθρωπη καρδιὰ τοῦ παπποῦ του, ἀφυπνίζεται. Αἰσθάνεται, μεταβάλλεται ἐμπρὸς εἰς τὸ παιδικὸ ξανθὸ κεφαλάκι καὶ ἀρχίζει ν' ἀγαπᾶ. Μυστήριον τῆς φύσεως. Ὁ ἄνθρωπος ὁ ὁποῖος ἐλάκτιζε τὰ παιδάκια, ὁ ὁποῖος δὲν συνεκινήθη ποτὲ ἀπὸ τὰ δάκρυά των,ὁ ὁποῖος δὲν αἰσθάνθηκε τίποτε πρὸ τοῦ ἰδικοῦ του παιδιοῦ, ἀγαπᾶ μὲ ποραφορὰν τὸ παιδὶ τῆς κόρης του, τὸ περιθάλπει σὰν μητέρα, τὸ θερμαίνει ὁ φιλάργυρος, τὸ ἐγκολποῦται ὁ κακός.

Δυστυχισμένη Ἀργυροῦλα! δὲν ἤξερε ὅτι ἡ σκληρὰ καρδιὰ τοῦ πατέρα της θὰ ἔκρυπτε καὶ τὴν καλή, τὴν ἀνθρώπινη χορδή της, τὴν ὁποία ἡ παιδικὴ φωνὴ τοῦ Μάνθου της θὰ κατώρθωνε νὰ θίξη καὶ μὲ μειδίαμα ὀλιγώτερο πικρὸ θὰ κατέβαινε εἰς τὸν τάφον.

Ὁ πατέρας τῆς Ἀργυρούλας θέλει τὸ παιδί της πάντα μαζύ του. Τοῦ ἀρέσει νὰ ἀκούει τὸ ὄνομά του ἀποδιδομένου εἰς τὸν μικρὸν ἐκεῖνον ἄγγελον. Νομίζει ὅτι βλέπει τὸν ἑαυτόν του εἰς τὸ ἀπαλὸν ἐκεῖνο σῶμπ. Καὶ κάποτε κάποτε μιὰ τρελλὴ ἰδέα τὸν κάμει νὰ πιστεύη ὅτι αὐτὸς ὁ ἴδιος θὰ ξαναζήση μιὰ ἡμέρα εἰς τὸν μικρὸν ἐκεῖνον ἄνθρωπον. Ὧρες ὁλόκληρες στέκεται καὶ κυτάζει τὸν μικρὸν Μάνθον, καὶ αἰσθάνεται τὴ καρδιά του νὰ πλημμυρῆ ἀπὸ τὸ ἅγιον μῦρον τῆς ἀγάπης. Πείθει τὸν πατέρα του νὰ τοῦ δώση τὸ παιδάκι νὰ τὸ ἀναθρέψει αὐτὸς καὶ μὲ χαρὰ μεγάλη τὸ πέρνει μαζί του εἰς τὸ σπίτι. Τὸν ἔκαμε ἐκεῖ ἕναν ἀπόλυτον μικρὸν κύριον.

Κάθε του σκέψις κάθε του λογισμὸς εἰς τὸ μικρὸ ἐκεῖνο κεφαλάκι συγκεντρώνεται πλέον, καὶ μὲ ὑπερηφάνειαν σκέπτεται συχνά, ὅτι μιὰ μέρα θὰ κάμη τὸν Μάνθο του πλούσιον πολὺ πλούσιον...

(Ἀκολουθεῖ) ΕΥΓΕΝΙΑ ΖΩΓΡΑΦΟΥ

ΞΕΧΑΣΜΕΝΟΙ ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ
ΚΑΙ ΛΗΣΜΟΝΗΜΕΝΑ ΣΥΜΒΑΝΤΑ

Ὑπὸ τὸν τίτλον αὐτὸν θὰ δημοσιεύωμεν ἐν τῇ ἀγαπητῇ «Ἑλληνικῇ Ἐπιθεωρήσει» μικρὰ σημειώματα περὶ παρηγκωνισμένων ἢ ἀγνώστων συγγραφέων ἢ περὶ γεγονότων τὰ ὁποῖα παρῆλθον ἀπαρατήρητα καὶ περιέπεσεν εἰς λήθην·

Α'.

Σπυρίδων Ζέζας

Ὁ Ζακύνθιος ***Σπυρίδων Ζέζας***, ἀνήκων εἰς παλαιὰν οἰκογένειαν, ἐγεννήθη τῇ 30 ἀπριλίου τοῦ ἔτους 1841 καὶ ἀπέθανε τῇ 21 ἀπριλίου τοῦ 1896. Ὁ πατήρ αὐτοῦ ἐκαλεῖτο Γεώργιος ἡ δὲ μήτηρ Ἀγγελικὴ Ραζῆ.

Μαθὼν τὰ πρῶτα γράμματα ἐν τῇ γενέτειρᾳ γινόμενος καὶ μαθητὴς τοῦ ἰταλοῦ πρόσφυγος Ἰγνατίου Μαρτζώκη πατρὸς τῶν ἀδελφῶν Στεφάνου καὶ Ἀνδρέα μετέβη εἰς τὴν Ἰταλίαν, πρὸς ἐκμάθησιν τῆς νομικῆς ἐπιστήμης καὶ ἐν τῷ ἄλλοτε περιφήρῳ Πανεπιστημίῳ τῆς Σιένας ἐγένετο διδάκτωρ. Ἀκολούθως πρὸς τελειοποίησιν μετέβη εἰς Παρισίους ὅπου τῷ 1862 ἐξέδωκε Etudes historiques sur la legislation Russe encienne et moderne.

Μετὰ ταῦτα ἐδημοσίευσεν ἕτερον πόνημα : Essai istorique sur la lègislation d' Angleterre. Τὰ δύο ταῦτα πονήματα τὴν σήμερον δυσεύρετα, ἀποδεικνύουσι συγγραφέα μελετημένον ὅστις δικαίως ἐξελέγετο μέλος ἐπιστημονικῶν Ἀκαδημιῶν, καὶ ὅστις ἐπαξίως ἐπαρασημοφορεῖτο.

Ἐπιστρέψας εἰς τὴν Ζάκυνθον γενέθλιόν του πατρίδα ἐξήσκει τὴν ἐπιστήμην,χωρὶς νὰ διακόψη τὰς μελέτας αὐτοῦ.Τῷ δὲ 1875 ἐν Ζακύνθῳ ἐδημοσίευσε τὰς ***Κοινωνικὰς Μελέτας***, ἀφιερωμένας εἰς τὸν ἀείμνηστον Βασιλέα ἡμῶν Γεώργιον τὸν Α'.

Ἐπιδοθεὶς εἰς τὴν δημοσιογραφίαν, συνειργάζετο εἰς Ζακυνθιανὰς ἐφημερίδας καὶ ἵδρυσε τὸν ***Βορρᾶν*** καὶ τὴν ***Ἠχὼ τοῦ Ἑλληνισμοῦ***.

Τῷ 1881 ὁ τυπογράφος Σπυρίδων Καψοκέφαλος ἤρχισε τὴν ἔκδοσιν τῆς «***Κρίσεως***» ἐφημερίδος πολιτικῆς, δικαστικῆς, ἐμπορικῆς, φιλολογικῆς καὶ τῶν εἰδήσεων τῆς ὁποίας ἀρχισυντάκτης ἦτο ὁ Ζέζας.Ἀφῆκεν ἀδημοσίευτον τὸν δεύτερον τόμον τῶν ***Κοινωνικῶν Μελετῶν*** καὶ ὑλικὸν πρὸς συγγραφὴν ἄλλων μελετῶν.

Β'.

Μαρῖνος Παπαδόπουλος Βρετὸς

Νομίζομεν ὅτι μεταξὺ τῶν διανοουμένων ἀναγνωστῶν μας ὀλίγοι θὰ εἶναι οἱ μὴ ἔχοντες γνῶσιν περὶ τοῦ περιφήμου «Ἐθνικοῦ Ἡμερολογίου» τὸ ὁποῖον ἐξεδίδετο ἐν Παρισίοις μὲ ὄντως παρισινὴν πολυτέλειαν ἀσυνήθη τότε ἐν Ἑλλάδι. Ἐκτὸς τῆς καλυτυπίας καὶ τῆς πληθώρας τῶν εἰκόνων,διεκρίνετο καὶ διὰ τὴν εὐσυνειδησίαν ἥτις εἶνε ἡ βάσις πρὸς ἐπιτυχίαν οἱουδήποτε ἔργου.Τὸ ἐκκλησιαστικὸν μέρος ἐπεθεωρεῖτο ἀπὸ εἰδικὸν κληρικὸν καὶ τὸ ἀστρονομικὸν ὑπὸ τοῦ καθηγητοῦ τῆς ἀστρονομίας ἐν τῷ Ἀθηναϊκῷ Πανεπιστημίῳ Παπαδάκη. Ἤρχισε τῷ 1861 καὶ τακτικὰ ἐξεδίδετο ἐπὶ ἕνδεκα ἔτη καὶ ἔπαυσε μόνον διότι τὸ ἄσπλαγχνον δρέπανον τοῦ θανάτου τὸν ἀπέστειλεν εἰς τὸν κόσμον τῆς αἰωνιότητος, ἐν ἀνθηρᾷ ἡλικίᾳ ἐτῶν τεσσαράκοντα καὶ τριῶν. Διότι ἐγεννήθη ἐν Κερκύρᾳ τῇ πρώτῃ Σεπτεμβρίου 1828 καὶ ἀπέθανεν ἐν Παρισίοις τῇ δωδεκάτῃ Νοεμβρίου τοῦ 1871.

Καθ' ὅλον τὸ διάστημα τῆς ζωῆς αὐτοῦ εἰργάσθη πρὸς ἀνύψωσιν τοῦ Ἑλληνικοῦ γοήτρου ἐν τῷ ἐξωτερικῷ. Ἂν τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐγένετο περισσότερον δημοφιλὲς διὰ τοῦ κομψοῦ ***Ἐθνικοῦ Ἡμερολογίου***, ὅπερ πρὸς τοῖς ἄλλοις, ἐστόλιζε τὰ ***σαλόνια*** χάριν τῆς πολυτελοῦς ἐκδόσεως, οὐχ' ἧττον ὅμως ἐδημοσίευσε καὶ ἄλλα ὠφέλιμα τῇ πατρίδι, ποῦ τώρα ἐλησμονήθησαν καὶ τὰ ἐπαναφέρομεν εἰς τὴν μνήμην τῶν εὐμενῶν ἡμῶν ἀναγνωστῶν.

* *

Ὁ γνωστὸς Ἀνδρέας Παπαδόπουλος Βρετὸς, ὁ λίαν φιλόπονως ἐργασθεὶς ὑπὲρ τῶν Πατρίων, ἦτο ὁ πατὴρ τοῦ Μαρίνου. Ἡ δὲ μήτηρ ἡ Ἐλισάβετ,κόρη τοῦ ῥώσσου συνταγματάρχου Ἀλεξάνδρου Φαίδρωφ νυμφευθέντος ἐν Κερκύρᾳ μετὰ τῆς Ἐρεγίνης Παλατιανοῦ. Τῷ 1836 ὁ Μαρῖνος μετὰ τῶν γονέων μετέβη εἰς Παρισίους καὶ ἐνεγράφη μαθητὴς τοῦ ἐκπαιδευτηρίου τοῦ Rivail.

Τῷ 1841 ἀνεχώρησαν διὰ Κέρκυραν ὅπου ὁ Μαρῖνος ἐπεδόθη πρὸς ἐκμάθησιν τῆς μητρικῆς αὐτοῦ γλώσσης καὶ ἀποπερατώσας τὸ γυμνάσιον ἐγένετο

φοιτητὴς τῆς νομικῆς. Καὶ πρὸς τελειοποίησιν τῶν μελετῶν μετέβη εἰς τὴν Ἰταλίαν καὶ ἔπειτα καὶ ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ τῆς Πίζης ἐγένετο διδάκτωρ τῆς νομικῆς. Ἀκολούθως ἐπανέκαμψεν εἰς Ἀθήνας ὅπου εὑρίσκοντο οἱ γονεῖς αὐτοῦ.

Ἡ φύσις δὲν τὸν εἶχε προορίσῃ διὰ δικηγόρον, ἀλλὰ διὰ τὴν φιλολογίαν. Πρὸς τοῖς ἄλλοις, ἡ φύσις τοῦ εἶχε χαρίσει ζωηρὰν φαντασίαν, καὶ ἔγραψε μυθιστόρημα. Ὁ πατήρ του ἠθέλησε νὰ μάθῃ καὶ τὴν γνώμην τοῦ σοφοῦ καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀσωπίου, ὅστις ἦτο οἰκογενειακὸς φίλος. Οὗτος ἀπεφάνθη ὅτι τὸ ἔργον ἦτο ὡραῖον, ἀλλὰ τὸ περιεχόμενον ἀνήθικον, συνεπῶς δὲν ἔπρεπε νὰ δημοσιευθῇ. Ὄντως σοφὸν μάθημα.

Ἀπὸ τοῦ 1847 ἤρχισε συγγράφων τὸ πρῶτον εἰς τὸ περιοδικὸν ***Εὐτέρπη***. Ἐπεθύμει νὰ μεταβῇ ἐκ νέου εἰς Παρισίους πρὸς ἀνωτέραν ἐκπαίδευσιν καὶ οὕτω τῷ 1852 ἐστάλη ὡς ὑπότροφος τῆς Κυβερνήσεως ἐπὶ τριετίαν. Εἰς τὴν γαλλικὴν πρωτεύουσαν ἤρχισεν ἀμέσως ἡ δράσις του ὡς δημοσιογράφου ὑπὲρ τῶν ἑλληνικῶν συμφερόντων. Τῷ 1855 ἐν τῷ Ἀρχαιολογικῷ δελτίῳ τῶν Παρισίων ἐδημοσίευσε μετάφρασιν τῆς μελέτης τοῦ Παύλου Λάμπρου περὶ ἕξ χρυσῶν νομισμάτων τῶν Φιλίππων. Τὸ αὐτὸ ἔτος ἐν Κερκύρᾳ ἐξεδόθη ἡ γαλλικὴ μετάφρασις μετὰ τοῦ ἑλληνικοῦ κειμένου. Ἡ μετάφρασις αὕτη συνέτεινε νὰ γίνῃ γνωστὸς ἐν Εὐρώπῃ ὁ Παῦλος Λάμπρος ὡς νομισματολόγος ἔξοχος.

Σημειωτέον ὅτι ἀπὸ τοῦ 1854 ὁ Βρετὸς ἐδημοσίευε τὴν ἐπίσημον ἑλληνικὴν ἐφημερίδα Moniteur Grec ἅπαξ τῆς ἑβδομάδος εἰς μέγα σχῆμα. Διαρκούσης τῆς ἐκδόσεως τῆς ἐφημερίδος ταύτης ἐξέδωκε τὸν Νέον ὁδηγὸν περιέχοντα διαλόγους εἰς τέσσαρας γλώσσας, δῆλα δὴ ἑλληνικήν, γαλλικήν, ἰταλικὴν καὶ Ἀγγλικήν. Εἶχεν ἕτοιμον δευτέραν ἔκδοσιν μὲ τὴν προσθήκην τῶν γερμανικῶν, ἀλλ' ὁ θάνατος τοῦ ἐμπόδισε τὴν τύπωσιν.

Τῷ 1855 ἐπίσης ἐξέδωκεν ἐν Παρισίοις τὸ βιβλίον Contes et poèmes de la Scène moderne μὲ μίαν εἰσαγωγὴν τοῦ διασήμου συμγγραφέως Προσπέρου Μεριμέ.

Τῷ 1856 ἐδημοσίευσεν ἐπίσης ἐν Παρισίοις τὰ Melanges Néohellèniques πρὸς φωτισμὸν τῶν ξένων τῶν ἀγνοούντων τὴν μεσαιωνικὴ δρᾶσιν τῶν Ἑλλήνων καὶ ὅτι ἡ γλῶσσα τοῦ Ὁμήρου δὲν ὑπέστη τὰς ριζικὰς μεταβολὰς τῆς γλώσσης τοῦ Βιργιλίου καὶ ὅτι ἂν ὁ Ἰταλὸς δὲν εἶναι πλέον Λατῖνος, ὁ νεοέλλην εἶναι ***πάντοτε Ἕλλην***. Ἐξετάζει τοὺς Βλάχους καὶ Ἀλβανούς. Μελετᾶ τὰ ἤθη καὶ ἔθιμα τῶν νεωτέρων ἑλλήνων, τὸν Χάρωνα, τὰς παροιμίας, τὰς προλήψεις. Ὁμιλεῖ περὶ τῆς ἐν Κορσικῇ ἑλληνικῆς ἀποικίας καὶ περὶ τοῦ Κολοκοτρώνη. Δίδει νύξεις διὰ τὸν Ἰωάννην Λάσκαριν, τὸν Ἀλέξανδρον Μαυροκορδάτον, Εὐγένιον Βούλγαριν, Νικηφόρον Θεοτόκην καὶ τὸν Πατριάρχην Γρηγόριον. Προσέτι δὲν λησμονεῖ τοὺς διαδόχους τῶν Παλαιολόγων καὶ τῶν Κρητῶν. Τὸ πολύτιμον βιβλίον τελειώνει μὲ ἀναμνήσεις αὐτοῦ τῆς Ἰταλίας.

Τὸ ἴδιον ἔτος ἐδημοσίευσεν ἐν Ἀθήναις γαλλιστὶ τάς: Δύο λέξεις πρὸς τοὺς κατηγόρους τῆς Ἑλλάδος Γαλλιστὶ καὶ Ἑλληνιστὶ ***Τὰς Νέας Ἀθήνας***. Συγχρόνως ἐκ τοῦ τυπογραφείου Σ. Παυλίδου ἐτύπωσε τὴν κωμωδίαν «***Αἱ Κλειουσαι γυναῖκες*** παραφράσεις καὶ μεταφράσεις ἐκ τοῦ γαλλικοῦ, ἀγγλικοῦ καὶ ἰταλικοῦ παρὰ Ω. Ω. πρώην συνεργάτου τῆς Εὐτέρπης.» Ἡ κωμωδία αὕτη, γράφει ὁ πατήρ του, πολλάκις ἐδιδάχθη ἀπὸ τῆς σκηνῆς ἐν Ἀθήναις ὡς μετάφρασις ἐκ τοῦ γαλλικοῦ χωρὶς νὰ γίνῃ γνωστὸς ὁ ἐπεξεργασθεὶς αὐτὴν ὡς μὴ εὑρισκομένου τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ ἐν τῇ ἐκδόσει ἄλλο μόνον Ω. Ω. Εἰς τὸ τέλος τῆς κωμωδίας ὑπάρχουσι καὶ τὰ ἑξῆς ἔργα του: Ἡ νηπιότης γυναικός—Ὁ Ρωμαῖος καὶ ἡ Ἰουλία—Ὁ γλύπτης τοῦ μαύρου δάσους, τὸ πρότυπον ὁ Σιλβέρστρης—Ἡ ἐκδρομὴ εἰς Αἴγιναν, Πόρον καὶ Τροιζῆνα—Βιογραφία Μαχμοὺδ τοῦ Β'. Τὸ 1860 ἐτύπωσεν εἰς Παρισίους τό: Album d' Athènes ἀφιερωμένον εἰς τὴν βασίλισσαν Ἀμαλίαν.

Τῷ 1861 ἐν Παρισίοις ἐξέδωκε ὑπὸ τὸν τίτλον: «Ὀκταετὴς ὑπηρεσία τῇ δημοσιογραφίᾳ Μαρίνου Π Βρετοῦ διδάκτορος τῆς νομικῆς πρώην διευθυντοῦ καὶ συντάκτου τοῦ Ἑλληνικοῦ Μηνύτορος» θέλων νὰ ἀποδείξῃ εἰς τὸ κοινὸν τὴν κατ' αὐτοῦ ἀδικίαν τῆς τότε Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως.

Πράγματι ὁ Βρετὸς ἐφάνη δημοσιογραφῶν τὰ μάλιστα ὠφέλιμος εἰς τὴν Πατρίδα: Ὅτε κατὰ τὸν Κριμαϊκὸν πόλεμον προσεκλήθη παρὰ τοῦ διευθυντοῦ τῆς ἐφημερίδος Pays νὰ συνεργασθῇ μὲ τριακόσια φράγκα κατὰ μῆνα ἠρνήθη εἰπών:

Εἶμαι Κύριε, Ἕλλην καὶ ὄχι Τοῦρκος... Ἐπρόκειτο νὰ γράφῃ ὑπὲρ τῶν Τούρκων.

Τῷ 1862 ἐδημοσιεύθη ἐν Παρισίοις ἔργον φέρον τίτλον: Les Crècs Modernes par M. Ducray. Παρατηρητέον ὅτι ὁ M. Duray ἦτο τὸ ψευδώνυμον τοῦ Μαρίνου Βρετοῦ. Τῷ 1865 ἐδημοσίευσεν «***Αἱ ἀναμνήσεις μου*** Souvenirs d' uu Crec».

Ἐξέδωκεν ἐπίσης ἐν Λειψίᾳ τὸ ἰατρικὸν πόνημα τοῦ Ἀλεξάνδρου Μαυροκορδάτου τοῦ ἐξ ἀπορρήτων φέρον τίτλον: Pnevmaticnm circulandi sanguinis istrumentum. Sive de motu et usu pulmonum.

Ὁ Βρετὸς ὑπηρέτησε τὴν πατρίδα καὶ ὡς πρόξενος ἐν Ἰταλίᾳ καὶ Γαλλία. Ἡ ὑγεία του ἐν τούτοις ἔπασχε. Τὸ νευρικόν του σύστημα τὸν ἐτάραττε δυστυχῶς πάντοτε καὶ κατάκαρδα ἔπερνε τὰς πρὸς αὐτὸν ἀδικίας καὶ δὲν εἶχε τὴν δύναμι τοῦ χαρακτῆρος νὰ ἀδιαφορῇ μεθ' ὑπομονῆς ὥστε ἔφθασεν εἰς σημεῖον ἡ ἐλάχιστη ἐναντίωσις νὰ τοῦ προξενῇ σπασμούς—τέλος προσβληθεὶς ὑπὸ κεραυνοβόλου ἀποπληξίας ἀπέθανε πρὸς ζημίαν τῶν ἑλληνικῶν γραμμάτων.

ΣΠΥΡ.—ΔΕ—ΒΙΑΖΗΣ

ΑΠΟ ΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑΝ ΤΟΥ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ

ΤΑ ΠΡΟ ΤΗΣ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΕΩΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α.'

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Ἐπὶ τὰ ἴχνη τοῦ Νερουλοῦ ἐβάδισεν ἀνώνυμός τις γράψας καὶ ἐκδόσας κατὰ τῷ 1816 πεντάπρακτον ἐν πεζῷ λόγῳ τραγωδίαν ὑπὸ τὸν τίτλον «Λεωνίδας ἐν Θερμοπύλαις» καὶ ἧς ἡ ὑπόθεσις στρέφεται περὶ τὴν γνωστὴν προδοσίαν τοῦ Ἐφιάλτου καὶ τὸν ἡρωϊκὸν παρὰ Θερμοπύλαις θάνατον τοῦ Λεωνίδου μετὰ τῶν τριακοσίων αὐτοῦ στρατιωτῶν. Τὸ ἔργον, ἀτυχέστερον κατὰ πολὺ τῶν ἔργων ἅτινα ἔλαβεν ὡς ὑπόδειγμα ὁ συγγραφεύς του, δὲν χρήζει οὐδεμιᾶς ἀναλύσεως, ἐν τούτοις διὰ τὸ μὴ ὑπάρχειν καλλίτερον, μεθ' ὅλην τὴν ἐλεεινότητά του, ἐχρησίμευσε, κατὰ τὴν μαρτυρίαν τοῦ De Marcellus, *ὡς προπαιδευτικὸν βιβλίον εἰς τοὺς ἑλληνόπαιδας κατὰ τὰς παραμονὰς τῆς Ἑλληνικῆς ἐπαναστάσεως.*

Διερχόμενος τοῦ Ἄργους, κατὰ τὴν ἀνὰ τὴν Πελοπόννησον κατὰ τὸ 1820 περιοδείαν του, ὁ γάλλος περιηγὴς, ἐπεσκέφθη καὶ τὸ ἐκεῖ δημοτικὸν σχολεῖον τοῦ ὁποίου ὁ διδάσκαλος, ἀφοῦ τὸν ἐδεξιώθη εὐγενέστατα, διέταξε τοὺς ἐτιμελεστέρους τῶν μαθητῶν του ν' ἀταγγείλουν πρὸς τιμήν του διαφόρους σκηνὰς ἐκ τῆς τραγωδίας «Λεωνίδας ἐν Θερμοπύλαις» ἐκδοθείσης τῷ 1816 «ὑπὸ ὑδραίου τινος πλοιάρχου.» (1) Ποῖον τὸ ὄνομα τοῦ ἐκδότου τὸ ὁποῖον δὲν ἐνθυμεῖτο ἴσως τότε ὁ περιηγητής, τὸ μανθάνομεν ἀπὸ τὸν ἴδιον αὐτὸν ἐκδότην ὅστις λίαν μετριοφρόνως σημειοῖ παρ' αὐτῷ ὅτι ἦταν «ἐντιμότατος καὶ φιλόμουσος εὐπατρίδης τῆς περιφήμου νήσου Ὕδρας.» (2).

Διὰ τοῦ «Λεωνίδου ἐν Θερμοπύλαις» συμπληροῦται—μέχρις ἀποδείξεως τοῦ ἐναντίου—ὁ κατάλογος τῆς ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τῆς παρούσης ἱστορίας μέχρι τοῦ 1816 (1) γραφέντων πρωτοτύπων ἑλληνικῶν ἔργων. Κατὰ τὸ χρονικὸν αὐτὸ διάστημα, ἐκτὸς ἐλαχίστων ἐξαιρέσεων ἃς θὰ ἐξηστορήσωμεν ἐν οἰκείῳ τόπῳ, ἡ ἑλληνικὴ σκηνὴ παρέμεινε βωβή, οὐχ' ἧττον μεθ' ὅλην τὴν ἀνυπαρξίαν αὐτῆς, λόγιοι τινὲς διακρινόμενοι ἐπὶ παιδείᾳ καὶ μορφώσει, καὶ ἀνάστασιν δι' αὐτῆς ἐλπίζοντες δὲν ἔκριναν ἄσκοπον νὰ μεταφράσουν εἰς τὴν ἑλληνικὴν τὰ πλειότερα τῶν εἰς αὐτοὺς γνωστῶν ἔργων τῆς ξένης θεατρικῆς φιλολογίας. (2) Τοιοῦτοι ἦσαν ὁ Κωνσταντῖνος Κοκκινάκης, ὁ Θωμᾶς Ρόδιος, ὁ Κωνστ. Ἀμηρᾶς, ὁ Μιχ. Μπαλασάκης, ὁ Σπ. Βλαντῆς, ὁ Δ. Χρ. Χριστοδούλου καὶ ἄλλοι τινες τὴν ἀνωνυμίαν προτιμήσαντες.

Τὰ μεταφρασθέντα ἔργα εἶναι τὰ ἑξῆς: «Οἱ Κόρσαι, δρᾶμα εἰς 4 πράξεις, συντεθὲν ὑπὸ τοῦ περιφήμοζ κωμῳδοποιοῦ Αὐγούστου τοῦ Κοτζεβοῦ καὶ μεταφρασθὲν εἰς χρῆσιν τῶν φιλολόγων ὑπὸ Κ. Κοκκινάκη. Ἐν Βιέννῃ παρὰ τῷ Φράντζ Ἀντωνίῳ Σχραίμβιλ 1801».

— «Μισανθρωπία καὶ μετάνοια· δρᾶμα εἰς 5 πράξεις, συντεθὲν ὑπὸ Αὐγούστου τοῦ Κοτζεβοῦ. Ἐκ τοῦ Γερμανικοῦ μεταφρασθὲν ὑπὸ Κ. Κοκκινάκη, ἐν Βιέννῃ 1801».

— «Πτωχεία καὶ Ἀνδρεία· κωμωδία εἰς τρεῖς πράξεις συντεθεῖσα ὑπὸ Αὐγούστου τοῦ Κοτζεβοῦ. Μεταφρασθεῖσα ὑπὸ Κ. Κοκκινάκη τοῦ Χίου. Ἐν Βιέννῃ 1801».

— «Λαονίκος καὶ Ξανθίππη, δρᾶμα μεταφρασθὲν ὑπὸ Δημ. Χ. Χριστοδούλου, ἐν Βιέννῃ 1801».

— «Καφενεῖον, κωμωδία Γολδόνη, μετάφρ. ὑπὸ

1) De Marcellus, Souvenirs de l' Orient, XXIII.

2) «Ὁ Λεωνίδας ἐν Θερμοπύλαις». ἤγουν ὑπόθεσις ἡρωϊκὴ. συγγραφεῖσα μὲν ὑπό τινος ἀνωνύμου χάριν τῶν φιλομαθῶν, νῦν δὲ τὸ πρῶτον τύποις ἐκδοθεῖσα φιλοτίμῳ δαπάνῃ τοῦ ἐντιμωτάτου καὶ φιλομούσου εὐπατρίδου τῆς περιφήμου νήσου Ὕδρας Καπετὴν Νικολάου Παντελῆ Νικολάκη ἐν ἔτει 1816.»

1) Δι' οὗς λόγους ἀναφέρομεν ἐν τῇ εἰσαγωγῇ τῆς παρούσης ἱστορίας, ὡς ἀρχὴν αὐτῆς ἐδέχθημεν τὰς ἀρχὰς τοῦ δεκάτου ἐννάτου αἰῶνος, ἀποκλείσαντες τὰ πρὸ αὐτοῦ γραφέντα εὐάριθμα ἔργα. Ἐν τούτοις, κατ' ἐξαίρεσιν, ὡς μὴ συντρεχόντων τῶν ἀνωτέρω λόγων, ἐν τῇ ἐξιστορήσει τῶν τῆς Ζακύνθου θεατρικῶν πραγμάτων, εὑρὼς γενήσεται λόγος περὶ τῶν κατὰ τὸν δέκατον ὄγδοον αἰῶνα γραφεισῶν ἐν Ζακύνθῳ τριῶν κωμωδιῶν τοῦ Καντούδη, Σουμερλῆ καὶ Γουζέλη.

2) Κατάλογος, κατὰ τὸ ἐφικτὸν πλήρης, τῶν πρὸ τοῦ δεκάτου αἰῶνος γενομένων εἰς τὴν ἑλληνικὴν μεταφράσεων τῶν ξένων θεατρικῶν ἔργων δημοσιεύεται ἐν τῇ εἰσαγωγῇ.

Σπυριδ. Βλαντῆ, ἐν Βενετίᾳ 1805». (Δευτέρα ἔκδ. ἐπιδιωρθωμένη. Ἡ πρώτη ἐγένετο τῷ 1798).

— «Ἡ ἀρετὴ τῆς Παμέλας· κωμῳδία τοῦ κ. Καρόλου Γολδόνη, μεταφασθεῖσα ἐκ τῆς Ἰταλικῆς εἰς τὴν ἡμετέραν ἁπλῆν φρᾶσιν, ἐν Βενετίᾳ παρὰ Νικολάῳ Γλυκεῖ καὶ Πάνῳ Θεοδοσίου 1806.»

— «Τραγῳδία τοῦ Σινιὸρ Ἀμπάτε Πέτρου Μεταστασίου, μεταφρασθεῖσα ἐκ τῆς Ἰταλικῆς εἰς τὴν ἡμετέραν ἁπλῆν διάλεκτον. Ἐνετίησιν 1806.»

— «Ὁ Ρονζιέρος, εἴτε ἡ ἡρωϊκή του εὐγνωμοσύνη· δρᾶμα ἡρωϊκὸν τοῦ κυρίου Ἀββᾶ Μεταστασίου Καισαρικοῦ ποιητοῦ, μεταφρασθὲν ἐκ τῆς Ἰταλικῆς διαλέκτου εἰς τὴν ἡμετέραν ἁπλῆν φρᾶσιν μετὰ στιχουργίας παρὰ Κωνσταντίνου Ἀμηρᾶ ἐκ Σμύρνης, ἐν Κων)πόλει 1807».

— «Ἡ περιήγησις τοῦ Αὐτοκράτορος Σιγισμόνδου, ἤτοι ὁ Λιθοξόος καὶ ὁ Ἀόμματος. Κωμῳδία εἰς 4 πράξεις διηρημένη, συντεθεῖσα μὲν ὑπὸ τοῦ Φεδερίκου μεταφρασθεῖσα δὲ ὑπὸ Μιχ. Μπαλασάκη τοῦ Βυζαντίου. Ἐν Βιέννῃ ἐκ τῆς τυπογραφίας Γεωργίου Βενδότου, 1807.

Ἀλλὰ καὶ κατὰ τοὺς μετέπειτα χρόνους ἀπὸ τοῦ 1816 μέχρι τοῦ 1818, οὐκ ὀλίγαι μεταφράσεις σπουδαίων δραματικῶν ἔργων ἐγένοντο ὑπὸ τῶν λογίων τῆς τότε ἐποχῆς αἱ σπουδαιότεραι τῶν ὁποίων εἶναι αἱ ἑξῆς :

Α') Ἡ τοῦ «Ταρτούφου» τοῦ Μολιέρου ὑπὸ Κωνστ. Κοκκινάκη (1) ὅστις προέβη εἰς τὴν μετάφρασιν τοῦ ἔργου αὐτοῦ ἐκ τοῦ ἑξῆς περιστατικοῦ. Ἀναγινώσκων ποτὲ τὰ προλεγόμενα τοῦ Κοραῆ εἰς τὸ Α τῆς Ἰλιάδος, εἶδε μεταξὺ ἄλλων (Ἔκδοσις Βολισσία αωτα σελ. χ.λ.') ν' ἀναφέρωνται καὶ οἱ ἑξῆς στίχοι ἐκ τοῦ Ταρτούφου :

D'autant plus dangereux dans leur âpre colére,
Qu'ils prennent contre nous des armes qu'on [revére. *(2)*

ὑπὸ τοὺς ὁποίους ὁ Κοραῆς ἔγραφεν ἐν ὑποσημειώσει ὅτι τὸ δρᾶμα τοῦτο : «ἐσυνέργησε πολὺ νὰ ἐλευθερώσῃ τὴν Γαλλίαν ἀπὸ τοὺς ὑποκριτὰς τῆς δεκάτης ἑβδόμης ἑκατονταετηρίδος καὶ ἐμπόδισε νὰ γεννηθῶσι νέοι ἄλλοι διάδοχοι τῶν πρώτων, ἐπειδὴ τὸ πλασμένον κύριον ὄνομα Ταρτοῦφος ἐνίκησε νὰ γίνῃ προσηγορικὸν καὶ ὡς συνώνυμον τοῦ ὑποκριτὴ νὰ καταχωρισθῇ εἰς τῆς Ἀκαδημίας τὸ λεξικόν. Ὄχι μικροτέραν ὠφέλειαν ἤθελε προξενήσει εἰς τὸ γένος, ἂν τὸ μετέφραζέ τις ἂν ἦταν καὶ εἰς τὸ πεζὸν τῆς γλώσσης ἡμῶν». Ἡ παρόρμησις τρόπον τινὰ αὕτη τοῦ Κοραῆ ἐκίνησε τὴν φιλοτιμίαν τοῦ Κοκκινάκη ἵνα προβῇ εἰς μετάφρασιν τοῦ ἀριστουργήματος τοῦ Μολιέρου τὸ ὁποῖον καὶ ἐξελλήνισεν ἐμμέτρως διὰ νὰ φανῇ ἀρεστότερος, ὡς ἐννόμισε, πρὸς τὸν Κοραῆν. Δυστυχῶς ἡ μετάφρασις τοῦ φιλοτίμου ἀνδρὸς δὲν εἶναι ποσῶς ἀνταξία τοῦ πρωτοτύπου. Ὁ Κοραῆς, πρὸς ὃν ὁ μεταφραστὴς ἀπέστειλε τὴν μετάφρασίν του ἀπήντησε πρὸς αὐτὸν διὰ τῆς κάτωθι ἐπιστολῆς :

«Κύριε Κοκκινάκη,

«Τὸν Ταρτοῦφον συνωδευμένον μὲ τὴν ἐπιστολήν σου ἔλαβα, καὶ σ' εὐχαριστῶ. Ἡ μετάφρασις εἶναι καλὴ ὄχι ὅμως χωρὶς σφάλματα. Νὰ τὰ σημειώσω, ὡς ἐπιθυμεῖς, δὲν μὲ συγχωροῦσιν οὔτ' αἱ πολλαὶ καὶ βαρεῖαι ἀσχολίαι μου, οὔτ' ἡ σχεδὸν ἑβδομηκοντατὴς ἡλικία, στολισμένη μὲ λαμπρὰν ἀρθριτικὴν νόσον.

«Πηγὴ πρώτη δυσκολεύουσα τὴν ἀκριβῆ μετάφρασιν εἶναι ἡ βάρβαρος ῥίμα ἥτις ἐπροσκολλήθη καὶ εἰς ἡμᾶς ὡς ψώρα. Εἰς τὰς βαρβάρους τῶν Εὐρωπαίων γλώσσας, ἤτον ἴσως ἀναγκαῖον τὸ ὁμοιοτέλευτον, διὰ νὰ μετριάσῃ τὴν τραχύτητα· ἀλλ' εἰς τὴν ἰδικήν μας, ἂν καὶ βαρβαρωθεῖσαν πολὺ ὅμως ὑπερτέραν ἐκείνων ἡ ῥίμα ἐμβῆκε δι' ὀργὴν τῶν Μουσῶν.— Ἀλλ' εἶναι νόστιμος εἰς τὴν ἀκοήν.— Αἴ ! καὶ τί δὲν κάμνει νόστιμον ἡ ἕξις ; Ἔχουσι καὶ οἱ Αἰθίοπες τὰς Ἀφροδίτας των, ὡς ἡμεῖς οἱ λευκόδερμοι ἔχουσι καὶ ποιητάς, ἐκ τῶν ὁποίων δὲν ἀλλάσσουν οὐδὲ ἕνα πρὸς δέκα ὁμήρους.

«Ὅπως ἂν εἶναι, παρακαλῶ καὶ σὲ καὶ τοὺς ὁμοιους σου στιχουργούς, ἐὰν δὲν εἶναι (καὶ φοβοῦμαι μὴ δὲν εἶναι πλέον) δυνατὸν νὰ ἐξορίσετε τὴν ῥίμαν, νὰ φλλάξετε κἂν εἰς τὴν γλῶσσαν τὴν ἐξουσίαν καὶ τῶν ἀνομοιοτελεύτων στίχων, καὶ νὰ μεταφράζετε κάποτε καὶ τὰς ξενικὰς κωμῳδίας καὶ εἰς πεζὸν λόγον. Μὲν ἔκαμνες κακὰ νὰ μεταφράσῃς τὸν Μισάνθρωπον τοῦ Μολιέρου εἰς τὸ πεζόν, ἢ καὶ αὐτόν σου τοῦτον τὸν στιχουργημένον Ταρτοῦφον νὰ μεταμορφώσῃς εἰς λογογραφικόν. Ἂν ὄχι ἄλλο, γυμνάζεσαι εἰς τὴν μετάφρασιν καὶ γνάπτεις ἐνταυτῷ τὴν ἀγναπτόν μας γλῶσσαν, τῆς ὁποίος τὸ ἀμόρφωτον ὀνόμασα δευτέραν πηγὴν τῶν κοινῶν καὶ ὅλων μας σφαλμάτων.

« Ὁποῖα ὅμως καὶ ὁπόσα εἶναι τὰ σφάλματα ταῦτα δὲν πρέπει νὰ μᾶς ἐλαττώσωσι τὴν προθυμίαν εἰς τὴν καλλιέργειαν τῆς γλώσσης, πρώτους εἰς τὴν χρονικὴν τάξιν τῆς ἀναγεννήσεως τῆς Ἑλλάδος μᾶς ἐφύτευσεν ἡ φύσις πρωτεῖον δυστυχέστατον, ἂν τὸ παραβάλωμεν πρὸς τὴν μέλλουσαν τῶν ποιητῶν καὶ συγγραφέων, ἥ καὶ μεταφραστῶν λαμπρὰν ἐποχήν. Ἀλλ' ὅμως εἰς τὰς χεῖρας μας εἶναι νὰ ἀποφύγωμεν τὸ ὄνειδος τῆς δυστυχίας, ἐὰν ὅτι ἐνεργοῦμεν σκοπὸν ἄλλον δὲν ἔχῃ παρὰ νὰ ταχύνωμεν τὴν μακαρίαν ἐποχὴν ἐκείνην. Ὑγίαινε εὐδαιμονῶν !

«5 Σεπτεμβρίου, 1816. Α. Κοραῆς»
(Ἀκολουθεῖ) ΝΙΚ. Ι. ΛΑΣΚΑΡΗΣ

1) «Ὁ Ταρτοῦφος. Κωμῳδία εἰς πέντε πράξεις συντεθεῖσα γαλλιστὶ ὑπὸ Μολιέρου, μεταφρασθεῖσα δὲ εἰς τὴν καθομιλουμένην ἡμῶν γλῶσσαν παρὰ Κωνστ. Κοκκινάκη τοῦ Χίου καὶ διὰ δαπάνης τῶν ἑλλήνων εἰς τύπον ἐκδοθεῖσα. Ἐν Βιέννῃ ἐν τῷ τυπογραφείῳ τοῦ Ἰωάν. Βαρθ. Τσβεκίου 1815». Ὁ Κ. Κοκκινάκης εἶναι ὁ ποιητὴς τοῦ πασιγνώστου ἐμβατηρίου «ὦ λιγυρὸν καὶ κοπτερὸν σπαθί μου» περὶ οὗ ὁ Ν. Δραγούμης εἰς τὰς «ἱστορικὰς ἀναμνήσεις» του (Τομ. Α'. σελ. 164) γράφει τὰ ἑξῆς : Τὸν Κ. Κοκκινάκην ἐγνώριζε τὸ κοινὸν τότε οὐχὶ ἐκ τῆς μετοχῆς αὐτοῦ εἰς τὴν ἔκδοσιν τοῦ «Λογίου Ἑρμοῦ» καὶ δύο ἢ τριῶν μεταφράσεων, ἀλλ' ἐκ τοῦ ἐμβατηρίου «ὦ λιγυρὸν καὶ κοπτερὸν σπαθί μου» καὶ τῆς ἐμμελοῦς καὶ ἐνθουσιώδους φωνῆς δι' ἧς ἔψαλεν αὐτό, ὃ καίτοι πρὸ μικροῦ συνταχθὲν ἠκούετο ἀδόμενον καὶ κατὰ τὰς ἐσχατιὰς τῆς Ἑλλάδος. Οὐδ' ἐνθυμοῦμαι μέλος μετὰ τὸ «Λεῦτε, παῖδες, τῶν Ἑλλήνων» τὸ «ὡς πότε παλληκάρια» καὶ τὸ «τί καρτερεῖτε» τοσοῦτον ταχέως καὶ γενικῶς υἱοθετηθὲν παρ' ὁλοκλήρου τοῦ Ἔθνους». Τουναντίον ὁ Σάθας (Νεοελληνικὴ φιλολογία σελ. 685) παρὰ τῷ ὁποίῳ εὕρηται καὶ βιογραφία τοῦ Κοκκινάκη (αὐτ. σελ. 660—662) ἀναφέρει τὸν Στέφανον Κανέλλον ὡς ποιητὴν τοῦ ἀνωτέρω ἐμβατηρίου. Τὸ πιθανώτερον ἐπὶ τοῦ προκειμένου εἶναι ὅτι ὁ Κοκκινάκης ἔγραψε τοὺς στίχους καὶ ὁ Κανέλλος τοὺς ἐτόνισε, καθόσον, ὁ τελευταῖος οὗτος ἀναφέρεται (ἱστορ. Ἀναμν. Ν. Δραγούμη Τόμ. Α'. σελ. 9 1) ὡς συνθέτης καὶ ἄλλων ἐμβατηρίων.

2) Tartufe aete I' scéne VI.

ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

Η ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΤΗΣ ΡΩΣΙΑΣ

ΕΙΣ ΤΗΝ ΕΥΓΕΝΙΑΝ ΖΩΓΡΑΦΟΥ

Κανεὶς βεβαίως ἀπὸ τοὺς ἀναγνώστας μας δὲν ἀγνοεῖ τὸ ὄνομα ***Πέτρου*** τοῦ ***Μεγάλου*** Τζάρου τῆς Ρωσσίας, ὅστις ὄχι μόνον ἐμεγάλυνε τὴν Ρωσίαν ἀλλὰ καὶ τὴν ἐδόξασε καταστήσας αὐτὴν ἓν τῶν πρώτων εὐρωπαϊκῶν κρατῶν. Διὰ τοῦτο δικαίως ἐκλήθη ***Μέγας***.

Ἀλλ' ἴσως ὀλίγοι γνωρίζουν μερικὰς λεπτομερείας περὶ τοῦ βίου τῆς γυναικὸς ἐκείνης ἥτις τὰ μεγιστα συνέτεινεν εἰς τὴν δόξαν του. Διὰ τοῦτο ἐσκέφθημεν νὰ γράψωμεν περὶ αὐτῆς γραμμὰς τινὰς τὰς ὁποίας ἐσταχυολογήσαμεν ἔκ τινων ἱστοριογράφων ἰδίως δὲ ἀπὸ τὴν γνωστὴν ἱστορίαν Πέτρου τοῦ Μεγάλου ὑπὸ Uoltaire ἀπὸ τὰ Memoires secrets pour servir à l' histoire de la cour de Russie sous les régnes de Pier le Grand et de Cathérine l' ὑπὸ Villebois· ἀπὸ τὴν Vita di Piatre il Grande ὑπό τοῦ ἡμετέρου διασήμου συμπολίτου Ἀντωνίου Κατηφόρου (ἔκδοσις δευτέρα) καὶ ἀπὸ τὴν Storia di Russia ὑπὸ Castira (τόμος Α !)

* * *

Τὴν 20ὴν αὐγούστου 1702, κατὰ τὸ λυκαυγὲ τὰ ρωσσικὰ τηλεβόλα κατέστρεφον τὰ ὀχυρώματα τῆς πόλεως Marienbourg, ἐπαρχίας τῆς δυτικῆς Πρωσσίας. Ὁ στρατηγὸς Scheremétieff διετάχθη ὑπὸ τοῦ Τσάρου νὰ ἐκδικηθῇ τοὺς Σουηδούς, διὰ τὴν ταπείνωσιν ἣν τὸ προηγούμενον ἔτος εἶχον κάμει τῶν ρωσσικῶν στρατευμάτων εἰς Νάρβαν καὶ Πολωνίαν. Ὁ στρατηγὸς Sbibenback ἡττήθη, πεσούσης ὁλοκλήρου σχεδὸν τῆς φρουρᾶς ὑπὸ τὰς ρωσσικὰς λόγχας, καὶ ἡ Marienbourg ἤνοιγε τὰς πύλας της. Οἱ Ρῶσσοι ἐθριάμβευσαν, συνεπῶς σὺν τῷ στρατῷ δὲν ἀπέφυγον καὶ οἱ κάτοικοι τὸ θλιβερὸν δυστύχημα τῆς αἰχμαλωσίας. Πανταχοῦ ἐχύνοντο δάκρυα καὶ ἕκαστος ἐλυπεῖτο διότι ἐγκατέλειπε τὴν οἰκίαν του. Μεταξὺ τούτων συνηριθμεῖτο καὶ εἰς λουθηρανὸς ἱερεὺς συνοδευόμενος ὑπὸ τριῶν νεανίδων ἡ μία τῶν ὁποίων ὑπερεῖχε διὰ τὴν μοναδικὴν καλλονήν, καὶ ἡ ὁποία ἐζήτησε νὰ κρυφθῇ ἔντρομος, διὰ ν' ἀποφύγῃ τοὺς στρατιώτας. Ὅλη αὐτὴ ἡ οἰκογένεια ὡδηγήθη ἐνώπιον τοῦ στρατηγοῦ τοῦ Scheremetieff, Bauer, ὅστις ἔμεινεν ἔκπληκτος ἐκ τῆς καλλονῆς τῆς μεγαλυτέρας τῶν τριῶν κορασίδων.

—Πῶς ὀνομάζεσαι ; ἠρώτησε μὲ ἀγρίαν φωνὴν τὸν ἱερέα.

—Cluck.

—Τὸ θρήσκευμά σου ;

—Λουθηρανός.

—Διατὶ ἐκρύβη ἡ κόρη σου ; Νομίζεις ὅτι δὲν ὑπερασπίζομεν τοὺς ἀδυνάτους καὶ τοὺς ἀθώους;

—Ἡ κόρη περὶ τῆς ὁποίας ὁμιλεῖτε στρατηγέ, δὲν ἀνήκει εἰς τὴν οἰκογένειάν μου, καὶ ἂν καὶ τὴν ἀγαπῶ ὡς θυγατέρα μου ἐντούτοις δὲν εἶναι τέκνον μου, ἀλλὰ τὴν ἔχω εἰς τὴν ὑπηρεσίαν μου.

—Α ! εἶπεν ὁ στρατηγὸς Bauer, ῥίπτων βλέμμα ὑπερβολικὰ ἐκφραστικόν. Καὶ ποία εἶναι αὕτη λοιπόν ;

—Κόρη πτωχῶν χωρικῶν τῆς περιοχῆς τοῦ Derpt, ἐν Λιβανίᾳ. Τὴν ἔλαβον ὑπὸ τὴν προστασίαν μου κατὰ τὸν θάνατον τῆς μητρὸς της, καὶ τῆς ἐδίδαξα ἐκεῖνο τὸ ὀλίγον ποῦ ἐγνώριζον..... καὶ τὸ ὄνομά της εἶναι Μάρθα Alfendex.

—Ε ! λοιπὸν δύνασθε ν' ἀποσυρθῆτε.... καὶ σὺ νὰ μένῃς ἐδῶ, ἐξηκολούθησεν στρεφόμενος πρὸς τὴν κόρην.

Ἀλλ' αὐτὴ ἀντὶ νὰ ὑπακούσῃ ἐπλησίασε τὸν προστάτην της.

—Στρατηγέ, λέγει, ὁ γηραιὸς Λουθηρανός, ἡ Μάρθα εἶναι νυμφευμένη ἀπὸ σήμερον τὴν πρωΐαν μεθ' ἑνὸς στρατιώτου Σουηδοῦ καὶ ἡ τελετὴ ἐγένετο ἅμα τὸ τηλεβόλον ἤρχισε νὰ ἠχῇ. Ὁ στρατηγὸς Bauer ἐγέλασε, ἐπαναλαμβάνων τὴν διαταγήν του.

Ἡ ἀντίστασις ἀπέβαινε ματαία συνεπῶς ἀπεμακρύνθη ὁ ἱερεὺς καὶ ἡ κόρη ἔμεινε παρὰ τῷ κυρίῳ της ὡς αἰχμάλωτος· αἰχμάλωτος ἑνὸς ἀνδρὸς ὅστις ἔμελλεν ὅσον οὔπω νὰ γίνῃ ὑπήκοός της !

Ἡ Μάρθα ἦτο ὑλερόχως ἀξιοθαύμαστος εἰς τὸ βλέμμα καὶ εἰς τὸ μειδίαμα· ὥστε ὁ στρατηγὸς οὗτος ἐνόμισεν ὅτι θ' ἀπέκτα μεγάλην ὠφέλειαν, προσφέρων τὸ ἀξιέραστον τοῦτο πλάσμα εἰς τὸν ἀρχηγόν του καὶ ἐνδύσας αὐτὴν μὲ ρωσσικὴν ἐνδυμασίαν τὴν προσέφερεν ὡς δῶρον εἰς τὸν Scheremetieff, ὅστις ἦτο ἀρχηγός του. Οὗτος τὰ μέγιστα ηὐχαριστήθη ἐξ αὐτοῦ τοῦ ἀληθῶς ἀξιοθαυμάστου δώρου, καὶ ἐπί τινας μῆνας τὴν εἶχεν ὡς πιστήν του σύντροφον. Ὁ Menzikoff ἰδὼν αὐτὴν τήν ἠράσθη καὶ ἰσχυρὸς ὢν

ἐπρότεινε εἰς τὸν Scheremetieff νὰ τὴν ἐξαγοράσῃ ὡς σκλάβαν του.

Ἡ Μάρθα βαπτισθεῖσα ἀκολούθως εἰς τὸ ὀρθόδοξον δόγμα ἔλαβε τὸ ὄνομα ***Αἰκατερίνη***. Αὕτη ἐγεννήθη εἰς τὸ Derp ἐν Λιβανίᾳ ὡς εἴδομεν τὴν 15ην ἀπριλ. 1684· ἄλλοι δὲ διατείνονται ὅτι ἐγεννήθη ἐν Germunareb τῆς Σουηδίας τὸ 1682.

***

Ὁ ***Μέγας Πέτρος*** ἐτέρπετο νὰ ἐπιδεικνύῃ δείγματα εὐνοίας καὶ δημοτικότητος, διότι εἰς μίαν χώραν ὅπως ἡ Ρωσσία τοιαύτη οἰκειότης ἐνεποίει μεγάλην ἐντύπωσιν ὡς ἐκ τούτου ἡμέραν τινὰ ἐγευμάτιζε παρὰ τῷ Menzikoff. Ἡ τράπεζα ἦτο μεγαλοπρεπῶς ἐστολισμένη ἐκ πολυτιμοτάτων κρυσταλλίνων καὶ ὁλοχρύσων σκευῶν μὲ τραπεζομάνδυλον ἐκ τῶν σπανίων τῶν Βρυξελλῶν, καὶ ἐν' ᾧ ὁ Τσάρος ἐγέλα ἐν εὐθυμίᾳ λησμονῶν τὰ τοῦ πολυταράχου βίου του, καθ' ἣν στιγμὴν ἐκράτει τὸ χρυσοῦν ποτήριον καὶ τὸ ἀπέθετεν ἐπὶ τῆς τραπέζης, οἱ ὀφθαλμοί του προσηλώθησαν ἐπὶ μιᾶς ἐκτάτως ἐρασμίας γυναικὸς εἰς τὴν ὁποίαν προσέθετον ὑπερβολικὴν χάριν καὶ κομψότητα τὰ πολυτελῆ ἐνδύματα της.

—Ποία εἶναι αὐτὴ ἡ γυναῖκα Menzikoff, ἠρώτησεν ὁ αὐτοκράτωρ.

—Εἶναι σκλάβα μου, ἀπήντησεν ὁ πρίγκηψ τρέμων, διότι τὴν ἠγάπα.

—Σκλαβα σου! ἐπανέλαβεν ὁ αὐτοκράτωρ μὲ βροντώδη φωνήν..... Ἔπειτα μὲ ἠπιοτέραν φωνήν, δηλ. ἐρωμένη σου δὲν εἶναι ἀλήθεια ; Καὶ κλίνων πρὸς αὐτὸν προσέθεσεν. Ἐ! λοιπὸν ἀγοράζω τὴν σκλάβα σου!..... Ποία εἶναι ἡ ἀπαίτησίς σου ;

—Οὐδεμία Μεγαλειότατε τῷ ἐπεκρίθη ὁ Menzikoff ..... θεωρῶ εὐτυχίαν μου ὅτι σᾶς ἀρέσκει.

Ὁ Menzikoff ὅστις τὴν ἠγάπα, ἐνόμιζεν ὅτι ὁ ἔρως οὗτος τοῦ Τσάρου πρὸς αὐτὴν θὰ ἦτο προσωρινὴ ἰδιοτροπία καὶ ὅτι τάχιστα θὰ τὴν ἀνέκτα. Ἀλλ' ἡ Αἰκατερίνη ἀμέσως συνέλαβε τὴν ἰδέαν ν' ἀνέλθῃ ἐπὶ τοῦ θρόνου καὶ πάραυτα ἔθεσεν εἰς ἐνέργειαν ὅλην τὴν ἔκτακτον εὐφυΐαν της, ὅπως πραγματοποιήσῃ τὴν ἰδέαν της καὶ ἔδειξε συγχρόνως τὴν ὑπερτάτην δύναμιν τοῦ πνεύματός της. Κατ' ἀρχὰς ὁ Αὐτοκράτωρ τὴν ἐπεσκέπτετο ἀραιῶς εἰς τὴν οἰκίαν ὅπου τὴν ἐγκατέστησεν ἔπειτα καθ' ἑκάστην..... καὶ τέλος διέταξε καὶ τοὺς ὑπουργούς του ὅπως ἔρχονται καὶ συνεργάζονται ἐκεῖ. Ἡ καρδία του προσβληθεῖσα ὑπὸ τῆς ἀπιστίας τῆς πρώτης του συζύγου Εὐδοξίας Lapaichin, καὶ ἐκ τῆς ἀποποιήσεως τῆς Ἄννης Moens, τὴν ὁποίαν ἐπεθύμει νὰ λάβῃ ὡς σύζυγον μετὰ τὸ διαζύγιον τῆς αὐτοκρατείρας συνέλαβε μετ' εὐχαριστήσεως ἕναν ἔρωτα ἰσχυρὸν ὅστις ἐνόμιζε ὅτι θὰ τὸν καταστήσῃ εὐτυχισμένον. Ἀλλὰ δυστυχῶς, τὸ μοιραῖον τοῦ ἀνδρὸς τούτου ἦτο τοῦτο ὅτι ἄν καὶ νέος, ὡραῖος, αὐτοκράτωρ καὶ μέγας δὲν ἠδυνήθη ποτέ ν' ἀγαπηθῇ. Ἂν καὶ εἶχεν ὅλα αὐτὰ τὰ ὑπέροχα δῶρα οὐχ ἧττον ὅμως ἡ εὐτυχία δὲν τὸν παρηκολούθει. Κατὰ τὴν πρώτην ὅμως στιγμὴν τοῦ νέου τούτου ἔρωτος, ἡ καρδία του ἐδοκίμαζεν ὅλας τὰς τέρψεις καὶ ὅλας τὰς συγκινήσεις τῆς εὐτυχίας.

Εἰς αὐτὴν τὴν ἄγνωστον διαμονὴν ἡ ***Αἰκατερίνη*** τὸν κατέστησε πατέρα δύο θυγατέρων τῆς Ἐλισαβέττας τὸ 1708 καὶ τῆς Ἄννης τὸ 1709. Ἔκτοτε ἡ ἰσχὺς αὐτῆς τῆς γυναικὸς ἐγνώσθη καθ' ὅλην τὴν αὐτοκρατορίαν καὶ κατώρθωσε νὰ γίνῃ ἰσχυρὰ ὅπως δείξῃ εἰς τὴν Ρωσσίαν ὅτι ἦτο αὐτοκράτειρά της.

Ὁ τσάρεβιτσ τὴν ἐμίσει καὶ ὅμως αὕτη δὲν τὸν ἐρραδιούργει παρὰ τῷ πατρί του. Ὁμοίως ἤξερεν ὅτι ἡ πρώην αὐτοκράτειρα κατεφέρετο ἐναντίον της, ἂν καὶ ἦτο κεκλεισμένη ἐν τῷ μοναστηρίῳ, ἀλλ' ἡ ***Αἰκατερίνη*** δὲν ***ἐμνησικάκει*** διότι εἶχε σχηματίσει τὴν πεποίθησιν περὶ τοῦ μέλλοντος μεγαλείου της.

Ἡ ἐπίδρασίς της ἐτὶ τῆς ζωῆς τοῦ τσάρου εἶχε περισσοτέραν ἰσχὺν ἀπ' ἐκείνην ποῦ ἐχρειάζετο. Ὁ ἀτυχὴς αὐτοκράτωρ ἐν τῇ νηπιότητί του εἶχε γίνει θῦμα σπασμῶν προερχομένων ἐξ ἀποπείρας δηλητηριάσεως καὶ μ' ὅλα τ' ἀντιφάρμακα τὰ ὁποῖα ἡ ἐπιστήμη παρεῖχεν, τοῦ εἶχον μείνει ἐν τούτοις ἐπιληπτικαὶ ἐξάψεις, κατὰ τὰς ὁποίας ἡ ζωή του εὑρίσκετο ἐν κινδύνῳ. Ἡ ***Αἰκατερίνη*** ηὗρε θεραπείαν διὰ τόσον σκληροὺς πόνους μαγικὰς λέξεις διὰ νὰ καταπραΰνῃ τόσον φρικτὰ ἄλγη. Ὅταν ὁ ἀτυχὴς αὐτοκράτωρ προηγεῖτο τὰς ἐξάψεις προσέτρεχε πρὸς τὴν γόησσαν ἐρωμένην του, ἥτις διὰ τῆς φωνῆς καὶ τοῦ μαγικοῦ βλέμματός της κατεπραΰνε τοὺς πόνους του, διότι πάντοτε ἦτο εὔχαρις, γλυκεῖα καὶ ἐρατεινή· Μέχρι τῆς στιγμῆς ταύτης ἡ ***Αἰκατερίνη*** ἦτο μία ἁπλῆ καὶ χαρίεσσα ἐρωμένη, ἀλλ' ἐπλησίαζεν ἡ στιγμὴ καθ' ἣν θὰ ἀνεφαίνετο ἀληθὴς ἡρωΐς.

***

Κατὰ τὴν μάχην τῆς Πουλτάβας ἡττήθη Κάρολος ὁ ΙΒ'. καὶ οὕτως ἐξησφαλίσθη ἡ ὑπεροχὴ τῆς Ρωσσίας. Ὁ Κάρολος κατέφυγε πρὸς τὴν Τουρκίαν ἀλλ' ὁ τσάρος τοῦ ἔγραψε ὅπως τὸν ἐμποδίσῃ νὰ μεταβῇ ἐκεῖ καὶ τοῦ ὑπεδείκνυε νὰ ἐμπιστευθῇ εἰς αὐτὸν, ὁ ὁποῖος θὰ τοῦ ἐφέρετο ὡς καλὸς ἀδελφός, καὶ νὰ μὴ ζητήσῃ συνδρομὴν ἀπὸ τοὺς ἐχθροὺς τοῦ Χριστιανισμοῦ. Λέγεται ὅτι αὐτὴ ἡ ἐπιστολὴ ἡ ὁποία κατέλιγεν εἰς τὴν προσφορὰν τῆς εἰρήνης, ἐγράφη καθ' ὑπαγόρευσιν τῆς Αἰκατερίνης.

(Ἀκολουθεῖ) ΝΙΤΣΑ ΜΑΚΡΗ.

ΕΝΤΥΠΩΣΕΙΣ ΕΞ ΑΓΙΟΥ ΟΡΟΥΣ

(Ἀπὸ 22 Φεβρουαρίου—15 Μαρτίου 1915)

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΔΕΚΑΤΗ ΠΕΜΠΤΗ

Ι. Σκήτη Ἁγίου Παντελεήμονος

23 Φεβρουαρίου 1915 πρωΐ

Ἀγαπητή μου φίλη,

Τώρα ποὺ Σοῦ ἀποκαλύπτω τὴν σημερινὴν κατάστασιν τοῦ Ὄρους — ποὺ εἴθε νὰ ἀπατῶμαι — ὀφείλω νὰ εἶμαι σαφὴς καὶ νὰ φέρω στὴν ἐπιφάνειαν ὅλα τὰ σημεῖα ποὺ θὰ χρησιμεύσουν γιὰ τὸν πλήρη σχηματισμὸν μιᾶς καθαρᾶς γνώμης διὰ τὸ σπουδαιότατον αὐτὸ θρησκευτικὸν καὶ ἐθνικόν μας ζήτημα.

Ὁ Μεγάλος ἐχθρὸς κατὰ τῶν Ἑλληνικῶν ἐθνικῶν δικαίων μας ἐπὶ τοῦ Ὄρους εἶνε ἡ ὀμόδοξος Ρωσσία. Σ' αὐτῆς τὴν δρᾶσι μὲ συντομία θὰ ἀφιερώσω τὴν ἐπιστολήν μου αὐτήν.

Αὐτὴ δυσιυχῶς ξέρει καὶ ἐργάζεται ἀθόρυβα, ὑπομονετικὰ καὶ πότε-πότε βάζει φωτιὰ στὸ φυτῆλι καὶ ἂν πιάσῃ, προάγει τὰ συμφέροντά της. Ἂν ὅμως τὸ φυτῆλι σβυστῇ, ὑπομένει, δὲν ἀπελπίζεται καὶ τραβάει τὸ δρόμο της χωρὶς κούρασι, χωρὶς δισταγμούς.

Ἡ παλαιοτέρα πολιτικὴ τῆς Ρωσσίας ἐν Ἀνατολῇ ἀπέβλεπεν εἰς ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΝ ΤΩΝ ΟΡΘΟΔΟΞΩΝ ΛΑΩΝ ΤΩΝ ΒΙΟΥΝΤΩΝ ΥΠΟ ΤΗΝ ΤΟΥΡΚΙΚΗΝ ΚΥΡΙΑΡΧΙΑΝ. Ἦτο μία πολιτική, ἡ ὁποία εἶχεν ὡς πρόγραμμα τὴν προστασίαν τῶν ὁμοδόξων τόσον κατὰ τῆς Τουρκικῆς κακοδιοικήσεως ὅσον καὶ κατὰ τῶν κινδύνων τῆς Δυτικῆς ἐν Ἀνατολῇ προπαγάνδας. Ὁ Κριμαϊκὸς πόλεμος εἶνε ἀπόρροια τῆς πολιτικῆς αὐτῆς. Ἐγένετο διὰ τὴν διατήρησιν τῆς ἀκεραιότητος τῶν προνομίων τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας.

Ἀπὸ τῆς λήξεως ὅμως τοῦ Κριμαϊκοῦ πολέμου καὶ τῆς ὑπογραφῆς τῆς συνθήκης τῶν Παρισίων τὰ πράγματα μεταβάλλονται. Δημιουργεῖται ἡ πολιτικὴ τῶν ἰδιαιτέρων Ρωσσικῶν συμφερόντων ἐν Ἀνατολῇ. Ἐπικρατοῦν αἱ πανσλαυϊστικαὶ ἰδέαι τοῦ Στρατηγοῦ Ἰγνάτιεφ καὶ τίθεται σκοπὸς τῆς πολιτικῆς αὐτῆς ἡ ἁρπαγή, ἡ κατακυρίευσις, διὰ παντὸς ἠθικοῦ καὶ ἀνηθίκου νόμου, διὰ πάσης ἀντέρου ἐξαγίστου καὶ ἐναγοῦς μέσου ἐκμεταλλεύσεως, τῶν Ἱεροσολύμων, τῆς Παλαιστίνης ὁλοκλήρου, τοῦ Ἁγίου Ὄρους καὶ παντὸς τόπου συνδεομένου μὲ τὰς μεγάλας παραδόσεις τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας.

Καὶ δὲν μπορεῖ κανείς, ὅσον καὶ ἂν μισῇ τῆς ἀχανοῦς Ὁμοδόξου τὰς ἑλληνοκτόνους βλέψεις, νὰ μὴ θαυμάσῃ τὸν ὄγκον τῆς συντελεσθείσης ἐργασίας. Ἱερᾶς ἀποστολῆς φαινομενικῶς, ὑπερτάτης ὅμως πολιτικῆς κερδοσκοπίας καὶ ἐκμεταλλεύσεως ἐργασίας πρόκειται διαλάμπουσα ἐπὶ τοῦ Καρμηλίου Ὄρους, εἰς Ναζαρέτ, εἰς Τιβεριάδα, ἐπὶ τοῦ Λιβάνου, εἰς Βυθηνίαν, εἰς Ἱεριχοῦντα, εἰς Ἰόπην, ἐπὶ τοῦ Ὄρους τῶν Ἐλαιῶν, εἰς Καϊάφα, εἰς Χεβρῶνα, εἰς Ἀϊν-Φάρα εἰς Ἱεροσόλυμα καὶ πέριξ τῶν Ἱεροσολύμων καὶ εἰς Ἅγιον Ὄρος. Δι' ὅλην αὐτὴν τὴν κολοσσιαίαν ἐργασίαν ἐξωδεύθησαν ἑκατοντάδες ἑκατομμυρίων εἰς ἀντάλλαγμα ἀντιστοίχου ἠθικῆς ἐπιρροῆς ἐξυπηρετικῆς τῆς Ρωσσικῆς πολιτικῆς.

***

Ἡ «Παλαιστίνειος Ἑταιρεία» θαυματουργεῖ εἰς ἐργασίαν ἀδικίας, σκληρότητος καὶ ἐπιβολῆς ἀπὸ τὴν ἔμπευσιν τοῦ ἀκουράστου στρατηγοῦ, ἀλλ' ὁ Θεὸς τοῦ Ἰγνάτιεφ, τὸν Ὁποῖον ἐπικαλεῖται εἰς τὰ ἔγγραφά του καὶ κατὰ τὰς ὑστεροβούλους καὶ κακοπίστους προσπαθείας του, εἶνε Θεὸς τῆς Δικαιοσύνης, τοῦ Φωτὸς καὶ τῆς Ἀγαθότητος, δὲν εἶνε Θεὸς τῆς προδοτικῆς φιλοδοξίας ἑνὸς στρατηγοῦ, δὲν εἶνε Θεὸς τῆς Βίας καὶ τῆς Ἀπάτης. Ὁ Θεὸς αὐτὸς ἐνισχύει τὸν Ἑλληνισμὸν ν' ἀντιτάξῃ εἰς τὸν Ρωσσικὸν κολοσσὸν τὴν ἀνυπέρβλητον ψυχικήν του δύναμιν, τὴν ἀσύγκριτον ζωτικότητά του. Τὰ Ἑλληνικὰ δίκαια δὲν εἶνε ΦΑΝΤΑΣΙΟΠΛΗΞΙΑΙ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ. Εἶνε ἱστορικὰ δίκαια ἀκατάλυτα, εἶνε ἐθνικὰ δίκαια φωτισμένα ἀπὸ τοῦ Ἑλληνικοῦ πνεύματος τοὺς ἀθανάτους φωσφορισμοὺς ἀπὸ ἐποχῆς κατὰ τὴν ὁποίαν ὁ Ρωσσισμὸς δὲν εἶχε κἂν τὴν δύναμιν ν' ἀνοίξῃ τοὺς πνευματικοὺς ὀφθαλμούς του.

Ἡ προσπάθεια τῶν Πανσλαυϊστῶν ὅπως ἀποξενώσουν τὸν Ἑλληνισμὸν ἀπὸ τὰς νομίμους ἀπαιτήσεις του, εἶνε ἀνταξία τῶν χρόνων ἑνὸς Μακιαβέλη καὶ ἀποτελεῖ ἀριστοτεχνικὴν ἐκδήλωσιν τῆς Δολιότητος καὶ τῆς Κακοπιστίας. Ἀλλὰ ἀπὸ μέσα ἀπὸ τὴν Ρωσσικὴν ὁρμὴν βγαίνει ὁ ὑλικὸς ὄγκος ποὺ εὐκολα θραύεται μπρὸς σ' ἕνα ἀκμαῖον ἐθνικὸν φρόνη-

μα καὶ μίαν ὑπέροχον πνευματικὴν εὐστροφίαν. Ὅταν ὁ Ἑλληνισμὸς αἰγλήεις ἐσκόρπιζε τοὺς πνευματικοὺς καὶ καλλιτεχνικοὺς θησαυρούς του, ὁ Ρωσικὸς λαὸς ζοῦσε μέσα σ' ἕνα σκότος βαθείας καὶ ζοφερᾶς νύκτας, καὶ ἂν ὁ Οὐσπένσκης, ὁ Ναούμωφ καὶ ὁ κόμης Ἰγνάτιεφ ἐφαντάσθησαν ὅτι ἀντεπροσώπευον τὸν ὀργανισμὸν τῆς ἰσχυρᾶς πυγμῆς, ἀπέναντι τοῦ ΣΑΠΙΟΥ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ τῆς κουρασμένης Ἑλλάδος, κουρασμένης ἀπὸ τοὺς ἀγῶνας τρισχιλιετοῦς ἱστορικοῦ βίου, ἡ πραγματικότης ὅμως στολισμένη μὲ τὴν ἀκατάβλητον εὐψυχίαν ἑνὸς ἱστορικοῦ Λαοῦ, ἀπέδειξε σφαλλομένους τοὺς ὑπολογισμούς των καὶ δυσπραγματοποίητα τὰ ὄνειρά των. Μ' ὅλας τὰς ἐπιτυχίας καὶ τὰς προόδους τῆς Ρωσικῆς ἀπληστείας, κατὰ βάσιν ὁ Ἑλληνισμὸς παραμένει ἀκλόνητος καὶ ἰσχυρός, αἱ μικραὶ λιποψυχίαι τῶν ἀνάνδρων ἢ φιλοχρημάτων Κληρικῶν καταξηραίνονται καὶ αὐταὶ ἀπὸ τὴν φλόγα τοῦ καλογηρικοῦ πατριωτισμοῦ, ὁ ὁποῖος εἶνε ἀνάγκη νὰ τονωθῇ ἀπὸ πάσης ἀπόψεως, γιὰ νὰ μὴ κλονισθῇ, νὰ μὴ πέσῃ εἰς τοὺς δεινοὺς μελλοντικοὺς ἀγῶνας ποὺ θὰ ἐπακολουθήσουν.

Μία εἰλικρινὴς συνεργασία, μὲ χριστιανικὰς βάσεις ἀλληλεγγύης, θὰ ἐμεγάλυνε τὴν ὁμόδοξον Αὐτοκρατορίαν καὶ θὰ προσήγγιζε τοὺς δύο Λαούς, οἱ ὁποῖοι εἶχον κάθε ἀφορμὴν ἀμοιβαίας ἀγάπης.

Πρέπει νὰ ἐννοήσουν οἱ ὀπαδοὶ τῆς Ρωσσικῆς αὐτῆς πολιτικῆς ὅτι ἐργαζόμενοι διὰ τὸν ὄλεθρον τῆς Ἑλλάδος πληγώνουν πρῶτον τὸν ἴδιον ἑαυτόν τους ἀπομακρύνοντες ἀπὸ τὴν ὑμνηθεῖσαν ΠΡΟΣΤΑΤΙΔΑ ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΙΑΣ τὸν Ἑλληνικὸν Λαὸν ποὺ πρῶτος ἐλάτρευσε τὸν ΑΓΝΩΣΤΟΝ ΘΕΟΝ καὶ πρῶτος ἐμαρτύρησε διὰ τὰς μεγάλας Ἀληθείας τῆς Χριστιανικῆς θρησκείας.

Μὲ ὅσον ζῆλον καὶ μὲ ὅσην σατανικότητα εἰργάσθησαν οἱ Ρῶσσοι εἰς Παλαιστίνην, μὲ τὴν αὐτὴν ἀκατάβλητον μεθοδικότητα ἐξακολουθοῦν καὶ σήμερον ὑπονομεύοντες τὸ Ἑλληνικὸν καθεστὼς τοῦ Ἁγίου Ὄρους. Παρακολουθοῦντες ἀγρύπνως πᾶν ὅ,τι συμβαίνει εἰς τὸ Ὄρος ΔΙ' ΕΙΔΙΚΟΥ ΓΡΑΦΕΙΟΥ ΠΡΟΣ ΤΟΥΤΟ ΕΠΙΦΟΡΤΙΣΜΕΝΟΥ, γνωρίζοντες καὶ τὴν ἐλαχίστην λεπτομέρειαν ὅσον ἀφορᾷ τὴν ζωὴν καὶ τὰς σκέψεις τῶν Ἑλλήνων Μοναχῶν, συλλέγοντες ἐπιμελῶς πᾶσαν πληροφορίαν χρήσιμον διὰ τοὺς σκοπούς των, αἰσθάνονται μεγίστην ἱκανοποίησιν ἐκ τῆς σημερινῆς ἐκρύθμου καταστάσεως, πολλὰ ἐξ αὐτῆς προσδοκῶντες.

Διὰ τοῦτο πᾶν ὅ,τι γραφῇ ἐδῶ ἀποκαλυπτικόν, θὰ χρησιμεύσῃ ἴσως νὰ φωτίσῃ κάθε Ἕλληνα καὶ Ἑλληνίδα ποὺ τυχὸν θὰ τὸ διαβάσῃ, ἀλλὰ δὲν θὰ παρουσιάσῃ τίποτε καινούργιο διὰ τὸν ἐχθρὸν τοῦ Ἁγίου Ὄρους, τὴν Ρωσσικὴν πολιτικήν.

Ἡ ὀργανικὴ ἐξάρθρωσις ποὺ ἐπικρατεῖ ἐδῶ, ἡ ἔλλειψις συνεκτικότητος μεταξὺ Κέντρου καὶ Κυριάρχων Μονῶν καὶ τῶν ἐξ αὐτῶν ἐξαρτωμένων δευτερευούσης σημασίας μοναχικῶν ἱδρυμάτων, παρέσχε καὶ παρέχει στάδιον ἐπιτυχοῦς Ρωσσικῆς σταδιοδρομίας. Τὰ μέχρι τοῦδε ἐπιτευχθέντα ἀποτελέσματα τῆς Ρωσσικῆς ἐπιδρομῆς μαρτυροῦν περὶ τούτου. Αἱ προσπάθειαί των πρὸς μείζονα ἐπιτυχίαν ἐπὶ εὐρυτέρου ἐπιπέδου εἶνε ἀνάγκη νὰ μᾶς διδάξουν πολλὰ καὶ νὰ μᾶς ἀνοίξουν τὰ μάτια πρὸς δραστικωτέραν καὶ ἀποτελεσματικὴν ἄμυναν.

Ὁ ἀλύγιστος θώραξ τοῦ Ἑλληνισμοῦ —καὶ συνεπῶς τοῦ Ἑλληνικοῦ Καλογηρισμοῦ— ὁ πατριωτισμός, ποὺ ξέρει νὰ ξεσπᾷ ἀκράτητος, ὁρμητικός, τυφλὸς πρὸ τῶν ὑψίστων θυσιῶν, δὲν ἀρκεῖ πλέον. Ἀπαιτεῖται νὰ συστηματοποιηθῇ ἐδῶ ἕνα καθεστὼς —μὲ ὅλον τὸν σεβασμὸν πρὸς τὰς προνομίας τοῦ Ὄρους— ποὺ νὰ μπορῇ νὰ ἐργάζεται ὡπλισμένον ἀπὸ στοιχεῖα ἰσοδύναμα καὶ ἰσόπαλα πρὸς τὸν πατριωτισμόν, ἀλλὰ περισσότερον συμπαγῆ καὶ ἀπρόσβλητα ἀπὸ τὰ ἐχθρικὰ βέλη.

Ἀπαιτεῖται ὅλα τὰ ἀσθενῆ σημεῖα τοῦ Καλογηρισμοῦ, φιλαρχία, φιλοχρηματία, ἀπολυταρχικαὶ τάσεις, ποὺ ἐξασθενοῦν σήμερον τὴν δύναμιν τοῦ Ὄρους, νὰ ὑποχωρήσουν πρὸ μιᾶς ἐθνικῆς πειθαρχίας, τὴν ὁποίαν θὰ ἐκπροσωπεύσῃ ἐκεῖ Ο ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΣ ΤΟΥ ΕΘΝΟΥΣ καὶ πρὸς τὰ ὁποῖα ὅλος ὁ γνήσιος Ἑλληνικὸς καλογηρισμὸς μετὰ πίστεως, σεβασμοῦ καὶ ἐμπιστοσύνης δέον νὰ στραφῇ.

Κατὰ τοῦ Ρωσσικοῦ ὄγκου πρέπει ν' ἀντιτάξωμεν τῆς φυλῆς μας τὴν ἀκατάβλητον εὐψυχίαν. Τὸ χρυσίον του καὶ τὰ ὡς φρούρια κτίριά του καὶ τὰς πολυτελεῖς οἰκοδομάς του θὰ κατανικήσῃ ἡ σιδερένια Ἑλληνικὴ ψυχὴ ὅταν θελήσῃ σύσσωμος καὶ κραταιὰ νὰ ἀντιπαραταχθῇ.

Ἡ σημερινὴ ἐκκρεμότης τοῦ ζητήματος τοῦ Ὄρους ὑποκρύπτει μυρίους κινδύνους καὶ ὀφείλει κάθε Ἕλλην, Κληρικὸς ἢ Κοσμικὸς ἀδιάφορον, νὰ ἐργασθῇ γιὰ νὰ τοὺς ἐξουδετερώσῃ ἢ νὰ τοὺς καταστήσῃ ὅσον τὸ δυνατὸν ἀμβλεῖς.

Γιὰ αὐτὸ νομίζω ὅτι πρέπει νὰ μάθωμεν ὅλοι ποῖοι κίνδυνοι, ποίου εἴδους καὶ ποίας δυνάμεως κίνδυνοι μᾶς ἐπαπειλοῦν γιὰ νὰ γνωρίσωμεν πῶς θὰ τοὺς κατανικήσωμεν. Νὰ μάθωμεν πρῶτα-πρῶτα νὰ πολεμήσωμεν τὰς ἰδικάς μας ἀδυναμίας γιὰ νὰ εὑρεθῶμεν ἰσχυρότεροι εἰς τὴν κατὰ τῶν ἐχθρῶν μας πάλην.

Εἰς ἀμέσως ἑπομένας ἐπιστολὰς θὰ ἐξαντλήσω τὸ Ρωσσικὸν ζήτημα ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὴν σημερινὴν θέσιν τοῦ Ἁγίου Ὄρους.

ΔΗΜ. Λ. ΖΩΓΡΑΦΟΣ

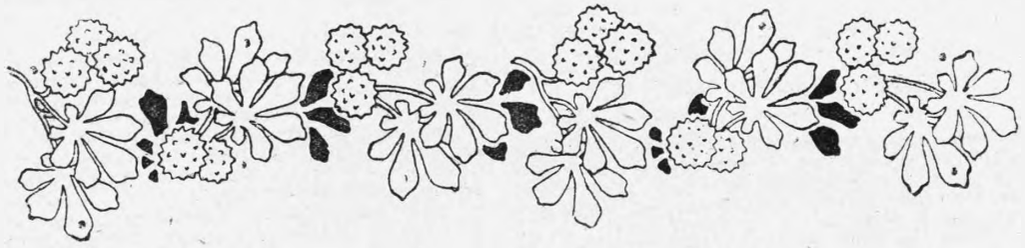

Ο ΒΥΡΩΝ

(ΕΠΙ ΤΗ ΕΚΑΤΟΝΤΑΕΤΗΡΙΔΙ ΤΟΥ)

Πλούτη καὶ νειότη κι' ἀχουτειά, κι' ἡ Ἀβιὼν Πατρίζτου,
Ὅλα τὰ εἶχε ὁ ωοιητὴς ὁ κοσμοβακουστὸς
Ἀλλ' ἦτο τὸ λαμωρότερο στολίδι τῆς βωῆς του
Ὁ Φιλελληνισμός.

Βουνὰ καὶ κάμωοι καὶ χωριὰ καὶ ρεματιὲς καὶ λόγγοι
Ἠχολογοῦσαν ἄωαυττα στοῦ Βάρδου τὴ φωνὴ
Μὰ τὸ τραγούδι του ἐσβυσε ἐκεῖ στὸ Μεσο ὀργι
Μαβὴ μέ τὴ βωή!

Κ' ἐτσι τὰ δυὸ ὀνόματα τή Δόβα ἐμοιρασθῆκαν
Κι' ἐλαμψαν σὰν μετέωρο ψηλὰ στὸν οὐρανό,
Καὶ, δυὸ φοραῖς ἀθάνατα, ἐωάνω' κεῖ σταθῆκαν
Ταῖρι ωαντοτεινό

Γι' αὐτὸ δυὸ Ἔθνη σήμερα στὸν κόσμο' βακουσμένα,
Περήφανα γιορτάβουνε μ' ἕνα κρυφὸ ωαλμό,
Ἐὰν τότες ωοῦ δρηνήσανε μαβὶ στὸ Εἰκοσιένα
Μὲ ωόνο καὶ καϋμό!

Πλούτη καὶ νειότη κι' ὀμορφιά, κ' ἡ Ἀβιὼν Πατρὶς του,
Ὅλα τὰ εἶχε ὁ ωοιητὴς τῆς τόσης ἀρχοντιᾶς,
Μὰ ἦτο μόνο του ὄνειρο καὶ ωόδος τῆς ψυχῆς του
Ἡ Μοῦσα κ' ἡ Ἑλλὰς!

(Σέρφος) Α. ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΟΣ

ΟΙ ΔΡΑΜΑΤΙΚΟΙ ΜΑΣ ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΗΛΙΑΔΗΣ

Ἐδῶ καὶ κάμποσα χρόνια, ἕνα ἀπόγευμα ἢ μᾶλλον ἕνα δειλινόν, εἰς τὴν πλατεῖαν τοῦ θεάτρου Ἀλάμπρα, ὁ θιασάρχης τότε κ. Γεωργιάδης μ' ἐτροοκάλεσε νὰ μοῦ παρουσιάση ἕνα νεαρὸν δραματικὸν συγγραφέα τοῦ ὁποίου μετ' ὀλίγας ἡμέρας θὰ ἔπαιζεν ἕνα τρίπρακτον ἔργον.

—Ὁ κ. Βασίλειος Ἡλιάδης, μοῦ εἶπε, δραματικὸς συγγραφεύς...

—Χαίρω πολύ, εἶπα καὶ ἔτεινα τὴν δεξιάν μου πρὸς τὸν νεαρὸν συγγραφέα ὅστις, καταπόρφυρος ἐξ αἰδοῦς, μόλις κατώρθωσε ν' ἀρθρώση μερικὰς λέξεις.

Τὸ αἰδῆμον τοῦ παρουσιαζομένου ὕφος μὲ κατέπληξε. Ἤμουν ἀσυνήθιστος εἰς τοιούτου εἴδους ἐμφανίσεις. Ὁσάκις ἔτυχε—καὶ ἔτυχε φεῦ! πολλὲς φορὲς—νὰ μοῦ παρουσιάσουν νεαροὺς συναδέλφους, ἡ πρώτη των δουλειὰ ἦτο νὰ ὑβρίσουν ὅλους τοὺς παλαιοτέρους των εἰς τοὺς ὁποίους, ἐννοεῖται, συμπεριελάμβανον, χωρὶς καὶ νὰ τὸ ἐκδηλώνουν ἐκείνην τὴν στιγμὴν, καὶ τὸν ὑποφαινόμενον! «Ἀ! οἱ παληοὶ πρέπει νὰ μᾶς ἀδειάσουν γρήγορα τὴ γωνιά!.. Ἡ τέχνη, κύριέ μου, ἡ τέχνη....»

Τοὐναντίον συνέβη μὲ τὸν κ. Ἡλιάδην. Δειλὰ—δειλὰ καὶ συγκεκινημένος μοῦ ἀνήγγειλεν ὅτι ἔχει κάποιο δραματάκι.... ἕνα πρωτόλειο... ἕνα κᾶτι τι, ποῦ δὲν εἴξευρε καὶ αὐτὸς ἐὰν ἔκανε καλὰ ποῦ τὸ ἔδωσε πρὸς παράστασι... ποῦ ἄν ἤθελα νὰ τὸ ἔβλεπα εἰς τὰς δοκιμὰς καὶ νὰ τοῦ ἔλεγα ἐν ἔπρεπε νὰ τὸ ἀποσύρῃ ἢ ὄχι ...ποῦ... Ἡ σπανίζουσα εἰς τὸν τόπο μας μετριοφροσύνη τοῦ νεαροῦ συγγραφέως μὲ συνεκίνησε πολὺ καὶ τὴν ἑπομένην παραιτήσας κάθε μου δουλειά, παρηκολούθησα μετὰ προσοχῆς τὰς δοκιμὰς τοῦ ἔργου του.

—Αἴ. μὲ ἠρώτησε δειλὰ δειλὰ καὶ πάλιν μετὰ τὸ πέρας τῶν δοκιμῶν, τί λέτε, νὰ τ' ἀφήσω νὰ παιχθῇ;

—Τί νὰ σοῦ πῶ, τοῦ ἀπήντησα, μὰ πρόσεξε νὰ μὴ τὸ πάρης ἀπάνω σου γιατὶ χάθηκες, νὰ τὸ ξέρης... Μὲ τὸ ἔργο σου αὐτὸ θὰ προκαλέσης τὸν φθόνον πολλῶν παλαιοτέρων σου!

Καὶ πράγματι, ὅταν μετὰ δύο ἡμέρας ἐπαίζοντο τὰ «Ἐρείπιά» του, τῶν ὁποίων ἡ δευτέρα πρᾶξις ἐπροξένησε κυριολεκτικῶς κατάπληξιν εἰς τοὺς θεατάς, οἱ παρευρεθέντες κατὰ τὴν παράστασιν συνάδελφοι. οἱ πλεῖστοι τῶν ὁποίων ἔγραφον τότε καὶ τὰς θεατρικὰς κριτικὰς τῶν ἐφημερίδων, ἐτήρησαν ἄψογον στάσιν καὶ σιγὴν ἰχθύος! Οὔτε λέξιν δὲν ἔγραψαν περὶ τοῦ δυνατοῦ ἐκείνου ἔργου, φρονοῦντες φαίνεται ὅτι διὰ τῆς σιωπῆς των ἐνθαρρύνουν τὸν νεαρὸν συνάδελφόν των!

* * *

Πέρασαν ἔκτοτε ἀρκετὰ χρόνια· ὁ κ. Ἡλιάδης ἔγραψε παὶ ἄλλα ἔργα. συνειργάσθημεν μάλιστα καὶ εἰς ἕνα τρίπρακτον ἔργον τὸ ὁποῖον ἐπαίχθη κατ' ἐπανάληψιν ὑπὸ τοῦ θιάσου τῆς κ. Κοτοπούλη, ἀλλ' ὁ ἄνθρωπος ἔμεινεν ὁ ἴδιος. Ντροπαλός, μετριόφρων καὶ ἐπὶ πλέον συγκαταβατικὸς διὰ τοὺς παλαιοτέρους του! Οὔτε τὴν τέχνην των κακίζει, οὔτε ζητεῖ νὰ τοὺς ὑποσκελίση. Τραβᾷ ἀθόρυβα τὸν δρόμο του καὶ προσπαθεῖ νὰ τοὺς προσελκύση διὰ τῆς ἐργασίας του πρὸς τὸ μέρος του. Καὶ τὸ κατώρθωσε ἐν μέρει. Πρὸ δύο μηνῶν ἐπαίζετο κάποιο δραματάκι του ἀπὸ τῆς σκηνῆς τοῦ θεάτρου «Ἀπόλλων.» Μεταξὺ τῶν ἀκροατῶν του παρευρίσκοντο καὶ οἱ συνάδελφοι κ. κ, Χόρν καὶ Λιδωρίκης, οἱ ὁποῖοι κατ' ἐπανάληψιν ἄλλοτε εἰς τὰς κατ' ἰδίαν συνδιαλέξεις μας μ' ἐπείραζαν διὰ τὸν ἐνθουσιασμὸν ποῦ ἐδείκνυα διὰ τὸν νεαρὸν συγγραφέα. Μετὰ τὸ τέλος τῆς παραστάσεως ἀμφότεροι μοῦ εἶπαν:

—Σὰν καλὰ τὰ πάει ὁ προστατευομένος σου, μπράβο του! Καὶ τὴν ἑπομένην διὰ μακρῶν ἔγραψαν ἐπαινετικὰ περὶ τοῦ ἔργου τοῦ κ. Ἡλιάδου.

Ὁ κ. Ἡλιάδης εἶναι μόλις τριάκοντα τριῶν ἐτῶν. Παιδὶ ἀκόμη, εἰς ἡλικίαν 15 ἐτῶν, τῷ 1909, ἔδωσε πρὸς παράστασιν ἐν Κ)πόλει ὅπου καὶ ἐγεννήθη, ἕνα τρίπρακτον εἰδύλλιον ὑπὸ τὸν τίτλον «ἡ κόρη τοῦ φονηᾶ.» Μετ' ὀλίγα ἔτη, τῷ 1913, ὁ θίασος τοῦ κ. Φύρστ ἔπαιξε τὴν «Δούλαν» τοῦ ἰδίου, ἕνα μονόπρακτον ἐπαναστατικὸν ἔργον τὸ ὁποῖον, ἐὰν πιστεύσωμε τὰς τότε ἐφημερίδας, ἐσημείωσε μεγάλην ἐπιτυχίαν. Εἰς τὰς Ἀθήνας ἐνεφανίσθη ὡς δραματικὸς συγγραφεὺς τῷ 1915 μὲ τὸ «Νεκρόσπιτο» καὶ τὰ «Ἐρείπια» τὴν μεγαλειτέραν ἐκδήλωσι τοῦ δραματικοῦ του ταλάντου Ἔκτοτε ἔγραψε πολλὰ ἔργα, ἰδίως μονόπρακτα ἐξ ὧν τὸ καλλίτερόν του εἶναι «ἡ νύχτα τοῦ Ἅϊ Φίλιππα» κατ' ἐπανάληψιν παιχθὲν καὶ ἐνταῦθα καὶ ἐν ταῖς ἐπαρχίαις μετὰ μεγάλης ἐπιτυχίας ὑπὸ τῶν διαφόρων ἑλληνικῶν θιάσων. Ἡ μέχρι τοῦδε εὐσυνήθητος, εὐτυχῶς ἀναγνωρισθεῖσα πλέον. θεατρικὴ ἐργασία τοῦ κ. Ἡλιάδου, εἶναι ἀσφαλὲς τεκμήριον ὅτι ὁ νεαρὸς συγγραφεύς, ταχύτατα θὰ καταλάβῃ πρωτίστην θέσιν μεταξὺ τῶν πραγματικῶν ἐργατῶν τῆς Ἑλληνικῆς σκηνῆς.

Ν. Ι. ΛΑΣΚΑΡΗΣ

ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗΝ ΚΙΝΗΣΙΝ

ΛΑΪΚΑΙ ΣΥΝΑΥΛΙΑΙ

Ἡ ἐνδεκάτη λαϊκὴ συναυλία εἰς τὴν αἴθουσαν τοῦ Ἀττικοῦ, ὑπῆρξεν ἴσως ἡ καλλιτέρα ἀφ' ὅσας ἐδόθησαν μέχρι τοῦδε.

Ἤρχισε μὲ τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ «Δὸν Ζουὰν» τοῦ Μόζαρτ· Τὸ δυσκολότατον εἰς τὴν ἐκτέλεσιν μουσικὸν αὐτὸ ἔργον κατώρθωσεν ἐν τούτοις νὰ ἀποδοθῇ σχεδὸν μὲ ὅλην τὴν λεπτότητά του. Ἱκανοποιητικωτέρα ὅμως ὑπῆρξεν ἡ ἐκτέλεσις τοῦ συμφωνικοῦ ποιήματος τοῦ Τσέχου μουσουργοῦ Sêmtana ἐπὶ τῇ βάσει λαϊκῆς μελῳδίας τοῦ τόπου του. Ἐπίσης ἡ εἰσαγωγὴ τοῦ Rienzi τοῦ Βάγνερ ἐξετελέσθη ἀρκετὰ καλά. Τελεία ὑπῆρξεν ἡ Δὶς Σοφία Ποιμενίδου καὶ εἰς τὰ δύο κομμάτια τὰ ὁποῖα ἔπαιξε, τὸ κονσέρτο τοῦ Max Bruch, καὶ τὸ «Rondo Capricioso» τοῦ Sain—Sa ns, τῇ συνοδείᾳ ὀρχήστρας: Τὸ παίξημό της κατεγοήτευσε καὶ ἡ χάρις της συμπληρώνει τὴν καλλιτεχνικὴ ἐντύπωσιν.

Τὴν ὀρχήστρα διηύθυνε ὁ κ. Μπουστιντούϊ.

* * *

Ἐπίσης ἀρκετὰ καλὴ ὑπῆρξε καὶ ἡ δωδεκάτη συναυλία τοῦ αὐτοῦ σωματείου ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ κ. Φ. Οἰκονομίδου. Ἰδίως ὅτι ἠκούσθη μὲ πολλὴ εὐχαρίστησιν ἦτο ἡ σουΐτα ἀπὸ τὴν «Ἀρλεζιάνα», καὶ ἡ εἰσαγωγὴ τοῦ «Ἀνακρέοντος»

ΣΥΝΑΥΛΙΑ ΜΠΟΥΝΤΙΚΩΦ

Εἰς τὸ θέατρον Ὀλύμπια ὁ κ. Μπούντικωφ μᾶς ἔδωκε μίαν ἐκλεκτὴν συναυλίαν. Τὸ πρόγραμμα τῆς συναυλίας ἐκλεγμένον μὲ πολλὴν ἐπιμέλειαν. Ἐκυριάρχησαν τὰ ὀνόματα τῶν μεγάλων μουσουργῶν, Μπάχ, Μόζαρτ, Μπερλιόζ καὶ Λαλό. Ὅλα τὰ ἔργα ἐξετελέσθησαν μὲ προσοχὴν καὶ ἀκρίβειαν ἀπαραίτητα διὰ τὴν μουσικὴν ἀπόδοσιν ἑνὸς ἐκλεκτοῦ κομματιοῦ. Ὅτι ὅμως ἤρεσε καὶ κατέκτησε ἦτο ἡ ἐκτέλεσις τῆς θαυμασίας εἰσαγωγῆς τοῦ Μπερλιόζ, τὸ «Ρωμαϊκὸν Καρνσβάλι». Ἀλλὰ καὶ τὸ κοντσέρτο τοῦ Μπὰχ εἰς ρὲ ἐλάσσον διὰ δύο βιολία, ἀπεδόθη μὲ ἀκρίβειαν καὶ ἑνότητα ὑπὸ τῆς κυρίας Μπουστιντούϊ, καὶ τῆς Δος Ποιμενίδου.

Τ ὅλον τῆς συναυλίας συνεπλήρωσενῆ δεσποινὶς Πλυτᾶ ἡ ὁποία μὲ τὴν ὡραία φωνή της, ἐτραγούδησε Δαλιδά, καὶ Δαϊνάριτα.

* * *

Εἰς τὸ «Ἰντεὰλ» ἐξηκολούθησε τὰς Συναυλίας της τὸ Ἑλληνικὸν Ὠδεῖον. Ἐπίσης ἡ 6η Συμφωνικὴ τοῦ Ὠδείου Ἀθηνῶν ἐδόθη μὲ ἐξαιρετικῶς ἐκλεκτὸ πρόγραμμα.

ΕΚΘΕΣΕΙΣ

Τρεῖς Καλλιτεχνικαὶ Ἐκθέσεις ἠνοιξαν διὰ τὸ κοινὸν τὸν μῆνα αὐτόν. Ἡ πρώτη εἰς τὸ λύκειον τῶν Ἑλληνίδων ὑπὸ τὸν τίτλον ἡ Ἔκθεσις τῶν Δέκα, ἀφοῦ δέκα καλλιτεχναι ἐξέθηκαν ἐκεῖ τὰ ἔργα των. Πολλὰ ἀπὸ τὰ ἔργα αὐτὰ εἶνε ἄξια ἰδιαιτέρας προσοχῆς. Οἱ Πίνακες τοῦ κ. Δ. Γιολδάση ἔχουν γραμμὰς ἀδρὰς καὶ ἔμπνευσιν. Ὁκ. Ἀστεριάδης σκορπίζει εἰς τοὺς πίνακάς του τὸ ὡραῖο Ἑλληνικὸ φῶς καὶ ζωντανεύει τὰς τοποθεσίας του. Ἡ Δὶς Κωλέττη ἐκθέτει δύο πολύ, παρὰ πολὺ καλοὺς πίνακας. Ἐπίσης καὶ ἡ Χατζημιχάλη μᾶς ἔφερεν εἰς τὰς Ἀθήνας ζωντανεμένη εἰς τοὺς πίνακάς της τὴ ζωὴ τῶν Ἑλληνικῶν νησιῶν ὅπου τὰ εἶδε εἰς τὰ ταξείδια ἦης.

* * *

Ὁ Ἀμερικανὸς ζωγράφος κ. Σγουὼν ἐξέθηκε εἰς μία αἴθουσαν ξενοδοχείου μερικοὺς πίνακάς του. Τὰ τοπεῖα τοῦ ἀμερικανοῦ καλλιτέχνου ἂν καὶ ἐξηγνισμένα ἔχουν ὅμως ζωὴν καὶ ἀρκετὴν φυσικότητα. Καταπληκτικὰ εἰς ὁμοιότητα εἶνε τὰ πορτραῖτά του.

* * *

Εἰς τὴν αἴθουσα τοῦ «Παρνασσοῦ» ὁ κ. Μ. Ἀξελός. ἐκθέτει μίαν σειρὰν πλέον τῶν ἑκατὸν ἔργων του. Εἰς ὅλα σχεδὸν τὰ ἔργα αὐτά, τὸ τάλαντο τοῦ Ἕλληνος ζωγράφου ἀποτυπώνεται ζωντανό. Τὸ «καλοκαιρινὸ πρωΐ» καὶ τὰ «Ναυκηγεῖα» εἶνε ἀπὸ τὰ ὡραιότερα. Ἐπίσης ὁ κ. Ἀξιλὸς εἶνε δεξιὸς προσωπογράφος.

* * *

Διὰ τὸν μῆνα Μάρτιον ἀγγέλλεται ἡ ἔκθεσις τῆς Δος Κούλας Στεφάνου εἰς τὴν αἴθουσαν τῆς Ἀκαδημίας. Ἡ Δὶς Στεφάνου θὰ ἐκθέση ἑκατοντάδα ἔργων της γλυπτικῆς καὶ ζωγραφικῆς.

ΠΟΙΚΙΛΗ ΣΕΛΙΣ

Ἡ Πρώτη Ἀγγλὶς Ὑφυπουργός.

Ἡ Νέα ἐργατικὴ Κυβέρνησις τῆς Ἀγγλίας προέβη εἰς τὸν διορισμὸν γυναικὸς εἰς ἀνώτατον πολιτικὸν ἀξίωμα.

Πρόκειται περὶ τῆς δεσποινίδος Μπούτρεφηλδ ἐκλεγείσης Βουλευτοῦ εἰς ἐργατικὴν περιφέρειαν καὶ ἡ ὁποία διωρίσθη κοινοβουλευτικὴ ὑφυπουργὸς τῆς Ἐργασίας.

Ἤδη ἡ δεσποινὶς Μπούτρεφηλδ ἀνεχώρησεν εἰς Γενεύην ὅπως ἀντιπροσωπεύση ἐκεῖ τὴν Ἀγγλίαν εἰς τὴν ἐτησίαν Διάσκεψιν τῆς ἐργασίας, ὀργανουμένην ὑπὸ τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν.

Ἡ Ψῆφος τῶν Γαλλίδων.

Ὁ κ. Γκοντὰρ κατέθεσεν εἰς τὴν Γαλλικὴν Βουλὴν πρότασιν περὶ παροχῆς Ψήφου εἰς τὰς γυναῖκας. Ὡς γνωστὸν παρομοία πρότασις εἶχεν ὑποβληθῇ καὶ κατὰ τὸ 1919 γενομένη δεκτὴ διὰ ψήφων 344 ἐναντίον 79 ἀπορριφθεῖσα ὅμως τὸν Νοέμβριον τοῦ 1922 ὑπὸ τῆς Γαλλικῆς Γερουσίας πρὸς ἣν εἶχε σταλῆ πρὸς κύρωσιν. Ἡ νέα πρότασις περιβάλλεται ἤδη ὑπὸ τῆς ἐννοίας καθ' ἣν ἀποτελεῖ καθυσιέρησιν πολιτισμοῦ διὰ τὴν Γαλλικὴν Δημοκρατίαν ἡ μὴ παροχὴ ψήφου πρὸς τὰς Γαλλίδας αἵτινες ἐπέδειξαν τοσαύτην λαμπρὰν καὶ πολυσχιδῆ δρᾶσιν διαρκοῦντος τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ πολέμου.

Τὰ δύο αὐτὰ προοδευτικὰ βήματα θὰ δώσουν ἀσφαλῶς νέας ἐλπίδας ἐπικρατήσεως εἰς τὰς Ἑλληνίδας φεμινιστρίας.

Γερμανὶς Συγγραφεὺς ἑκάη ζωντανή.

Εἰς τὸν κόσμον τῶν γραμμάτων εἰς τὴν Γερμανίαν εἶνε πασίγνωστος ἡ μυθιστοριογράφος Μαρία Φὸν Ὄλφερσ τῆς ὁποίας ἀρκετὰ βιβλία ἔχουν μεταφρασθῆ καὶ εἰς ξένας γλώσσας. Ἤδη αἱ ἐφημερίδες τοῦ Βερολίνου ἀσχολοῦνται μὲ τὸν θάνατόν της ὁ ὁποῖος ἔλαβε χώραν ὑπὸ τραγικὰς συνθήκας. Ἡ συγγραφεὺς ἔγραφε καθημένη πλησίον τῆς θερμάστρας. Ἕνα καρβουνάκι ἀναμμένο ἐπετάχθη καὶ τὸ φόρεμά της ἐπῆρε φωτιά. Δὲν τὸ ἀντελήφθη παρὰ ὅταν αἱ φλόγες τὴν ἐκύκλωσαν. Τότε ἔβαλε κραυγάς, ἀλλὰ ὅταν προσέτρεξαν οἱ γείτονες δὲν εὗρον παρὰ ἓν πτῶμα.

Ἡ ἡλικία τῆς γερμανίδος συγγραφέως, —ἦτο ἐννενήντα ἑπτὰ ἐτῶν—ἀποκλείει ἀσφαλῶς τὴν ἰδέαν τῆς αὐτοκτονίας.

Ὁ ἐκφυλισμὸς εἰς τὴν Ἀγγλίαν.

Αἱ Ἀγγλικαὶ ἐφημερίδες κρούουν τὸν κώδωνα τοῦ κινδύνου διὰ μίαν πληγὴν ἡ ὁποία ἤρχισεν ἀπειλοῦσα τὴν κοινωνίαν τοῦ Λονδίνου. Καθημερινῶς, ἀποκα-

λύπτονται εἰς τὰ διάφορα πάρκα τῆς Ἀγγλικῆς Μητροπόλεως, καὶ κυρίως εἰς τὸ περίφημον Χάϋδ—πάρκ, γυναῖκες ἐξηπλωμέναι ἐπὶ διαφόρων καθισμάτων τοῦ πάρκου εἰς ἀπελπιστικὴν κατάστασιν. Αἱ διάφοροι ἀνακρίσεις ἀπέδειξαν ὅτι τοῦτο ὀφείλεται εἰς τὸ σπίρτο τοῦ καμινέτου τὸ ὁποῖον πίνει ἀπλήστως ὡρισμένη τάξεις γυναικῶν. Ἡ πανδαισία αὐτὴ γίνεται ὡς ἑξῆς:

Τρεῖς τέσσαρες γυναῖκες πηγαίνουν εἰς ἕνα ἀπομακρυσμένον κάθισμα τοῦ πάρκου καὶ ἡ μία ἐξ αὐτῶν φέρει τὴν φιάλην μὲ τὸ τρομερὸν ποτόν. Ἡ πρώτη ἐξ αὐτῶν πίνει ἀρκετὸν ἐξ αὐτοῦ, καὶ προσφέρει ἔπειτα τὴν φιάλην εἰς τὴν ἄλλην ἡ ὁποία πίνει μέχρις ὅτου παραλύσουν τὰ δάκτυλά της καὶ περιέλθη εἰς κωματώδη κατάστασιν, ὁπότε ἡ φιάλη περιέρχεται εἰς τὴν τρίτην γυναῖκα καὶ οὕτω καθεξῆς.

Ἀφοῦ μεθύσουν τελείως ξεσποῦν εἰς νευρικὸν καὶ παρατεταμένον γέλωτα, προφέρουν ἀκαταλήπτους φράσεις ἐνῶ τὸ σῶμά των συσπᾶται ὁλόκληρον ὑπὸ ὀδυνηρῶν σπασμῶν. Φαίνεται ὅμως ὅτι αὐτὰ ὅλα τὰς ἐλκύουν τόσον ὥστε νὰ ἱδρύσουν καὶ λέσχην, μέσα εἰς τὴν ὁποίαν τὰς νύκτας ἐπιδίδονται εἰς ἀπερίγραπτα ὄργια. Τόση δὲ εἶνε ἡ μανία των διὰ τὸ θανατηφόρον ὑγρόν, ὥστε προτιμοῦν νὰ στερηθοῦν παντὸς πράγματος διὰ νὰ δυνηθοῦν νὰ ἐγγραφοῦν, μέλη εἰς τὴν λέσχη των, ἢ νὰ ἐπιτύχουν τὴν ἀγορὰν τοῦ ὑγροῦ.

Αἱ ἐργασίαι τῶν μουσικῶν.

Τὸ διεθνὲς γραφεῖον παρουσίασεν ἐσχάτως εἰς τὴν Κοινωνίαν τῶν Ἐθνῶν, δελτίον ἐμφαῖνον τὴν κίνησιν καὶ τὰς συνθήκας ὑφ' ἃς ἐργάζονται εἰς τὰς διαφόρους χώρας οἱ μουσικοί.

Συμφώνως μὲ τὸ δελτίον αὐτὸ οἱ μουσικοὶ τῆς Βιέννης φαίνεται νὰ εἶναι πολὺ εὐτυχισμένοι. Ὅλη ἡ Βιέννη ἔχει ἀνοίξῃ ἀπειρίαν θεάτρων, ντάνσινγ, μούζικ—χώλ, καμπαρέ, καφὲ σαντάν, κονσέρτων καὶ οἱ μουσικοὶ κάνουν χρυσὲς δουλιές.

Εἰς τὴν Γερμανίαν ὅμως τὰ πράγματα δὲν εἶνε τόσον ρόδινα διὰ τοὺς μουσικούς, διότι ἡ μισθοδοσία των, λόγῳ ἐλλείψεως ἐργασιῶν, εἶνε κατὰ 25 ο)ο ὀλιγώτερα τῆς πολεμικῆς.

Ἡ αὐτὴ κρίσις ὑφίσταται καὶ εἰς τὴν Ἰταλίαν ὄχι ἕνεκεν ἐλαττώσεως τῶν μισθοδοσιῶν ἀλλὰ ἕνεκα περιορισμοῦ τῶν κέντρων. Τὸ ἓν τρίτον τῶν θεάτρων ἐν Ἰταλίᾳ διέκοψε τὰς ἐργασίας του.

Εἰς τὴν Γαλλίαν τουναντίον οἱ μουσικοὶ φαίνεται ὅτι ἐργάζονται πολὺ καλά. Ἐπίσης καὶ εἰς τὴν Ἱσπανίαν. Καλλιτέρα ὅλων ὅμως εἶναι ἡ τύχη τῶν Ἄγγλων μουσικῶν καὶ τῶν Ἀμερικανῶν, πολλοὶ τῶν ὁποίων μεταβληθέντες εἰς τσαζμπαντιέρηδες κάνουν χρυσὲς δουλιές.

ΒΙΒΛΙΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ

Ἀγροτικὸν Πρόγραμμα : Ὁ γνωστὸς γεωπόνος κ. Χ. Εὐελπίδης εἰς ἕνα τόμον ἐξ 150 περίπου σελίδων μεγάλου μεγέθους, συγκεντρώνει πολυτιμότατον γεωργοοικονομικὸν ὑλικόν. Μέσα σ'ἕνα πενιχρόν, πενιχρότατον περιβάλλον γεωργικοῦ ἐνδιαφέροντος ἡ ἐργασία τοῦ ἀκαταπονήτου ἐπιστήμονος ἀποτελεῖ παρήγορον φαινόμενον. Εἶναι τὸ ἀντιστάθμισμα εἰς ἕνα ἀπράγμονα γεωργικὸν δρόμον τὸν ὁποῖον ἀκολουθεῖ μοιρολατρικῶς ὁ ἐπιστημονικὸς καὶ πολιτικὸς παρ' ἡμῖν κόσμος. Τὸ βιβλίον του φέρει βαρυσήμαντον τίτλον. Καὶ τὸ περιεχόμενον εἶναι ἀντάξιον, πρὸς τὰς ὑποσχέσεις τὰς ὁποίας μᾶς δίδει ἡ ὀνομασία του. Ἀντιπροσωπεύει τὸ νεώτερον γεωργικὸν πνεῦμα τὸ ὁποῖον ἀγωνίζονται ἀπό τινος νὰ ἐμψυχώσουν ὀλίγοι μαχηταὶ τῆς γεωργικῆς ἰδέας. Ἔχει διὰ τοῦτο ἰδιαιτέραν σημασίαν καὶ θὰ εἶναι ἐθνικὸν κέρδος ἂν ἡ Πολιτεία, αἱρομένη ὑπὲρ τὰ μικρὰ καὶ τετριμμένα ζητήσῃ ἀπὸ τὰς σελίδας του τὰς βάσεις μιᾶς θετικῆς ἐμψυχώσεως τῆς Ἑλληνικῆς παραγωγῆς.

Ἡ παρ' ἡμῖν Ἐκκλησιαστικὴ Ρητορεια : Ὁ κ. Δ. Ι Κουϊμουτσόπουλος, διδάκτωρ τῆς Θεολογίας καὶ εἷς ἐκ τῶν δοκιμωτέρων καὶ πολυγραφωτέρων τῶν παρ' ἡμῖν θεολόγων, ἐπιστήμων βαθύς, σεμνός, μὲ πρωτοτυπίαν στὴν σκέψιν καὶ μὲ περίσσειαν χάριτος στὴν διατύπωσιν, ἐξέδωκεν ἐσχάτως πολυτιμωτάτην μελέτην περὶ τοῦ παρ' ἡμῖν ἐκκλησιαστικοῦ κηρύγματος. Συνιστῶμεν ἰδιαιτέρως τὸ ἔργον τοῦτο ἐνδιαφέρον κάθε ἄτομον ποῦ ζητεῖ εἰς τὴν πνευματικὴν παρ' ἡμῖν κίνησιν κάτι νέον, πρωτότυπον, ἀσύνηθες, σοβαρὸν καὶ διδακτικόν. Τὸ Θεῖον Κήρυγμα, ἰσχυρὸν καὶ ἀπροσμάχητον μέσον διαπαιδαγωγήσεως τοῦ Λαοῦ, δὲν εὑρίσκεται εἰς τὸ ὕψος του καὶ ὁ κ. Κουϊμουτσόπουλος μὲ φιλοπάτριδα μέριμναν ἀναζητεῖ τὰς ἀφορμὰς καὶ ὑποδεικνύει τὰ μέσα τῆς θεραπείας, παρέχων ἅμα σύντομον ἀπεικόνισιν τῶν ἐπισημοτέρων ἐκκλησιαστικῶν ρητόρων τῆς τελευταίας ἑκατονταετίας.

Οἱ Ψαλμοί : Ἔργον τοῦ ἰδίου κ. Κουϊμουτσοπούλου εἶναι καὶ οἱ «Ψαλμοί», σύντομος ἀνάλυσις τῆς σημασίας τῶν *Ψαλμῶν* καὶ εὐγενὴς προσπάθεια ὅπως ἡ ὑψηλὴ αὐτῶν διδασκαλία ἀποβῇ κτῆμα τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ.

Στέφανος : Ἡ μετάφρασις τῶν ἀρχαίων ποιημάτων τοῦ κ. Σίμου Μενάρδου τοῦ ἐπιφανοῦς καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου, καὶ διαπρεποῦς συνεργάτου μας εἶναι μία ἀληθὴς ὑπηρεσία πρὸς τὸν Ἑλληνικὸν Λαὸν ὅστις ὅσον παρέρχονται τὰ ἔτη τῆς ἐλευθερίας καὶ τοῦ πολιτισμοῦ τόσον ἀπομακρύνεται ἀπὸ τοὺς πατρογονικοὺς θησαυρούς. Γενεαὶ ἔρχονται καὶ παρέρχονται ἀπομένουσαι ξέναι πρὸς τὴν ψυχήν, τὸ πνεῦμα, τὴν συνείδησιν τοῦ μεγάλου ἀρχαίου Ἑλληνισμοῦ. Ὁλόκληρος ὁ διανοούμενος ξένος κόσμος ἀνατρέφεται μὲ τὸν πνευματικὸν πλοῦτον τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος, τονώνων τὸ λαϊκὸν συναίσθημα καὶ ἐμπνέων τὰς εὐγενεστέρας ἰδέας καὶ μόνον ὁ Ἑλληνικὸς Λαὸς ἀδυνατεῖ νὰ ἐπωφεληθῇ ἀπὸ τὸ ὕψος τῆς προγονικῆς του κληρονομιάς Διὰ τοῦτο καὶ ἡ ἐργασία τοῦ κ. Μενάρδου ἔχει ἐξαιρετικὴν σημασίαν. Ἀπὸ τοὺς κεκρυμμένους καὶ ἀγνώστους προγονικοὺς θησαυροὺς φέρει εἰς τὴν ἐπιφάνειαν τὴν ποιητικὴν ψυχὴν ἡ ὁποία ἀκούραστη, φαιδρά, διαυγὴς ἐπὶ μίαν καὶ πλέον χιλιετηρίδα ἐσκόρπιζε τὰ ἄνθη τῆς μεγαλειώδους αὐτῆς ἐμπνεύσεως καὶ τῆς βαθείας σκέψεως. Ὁ κ. Μενάρδος περιλαμβάνει εἰς τὰς σελίδας τοῦ «Στεφάνου» του τὰ ἔργα ἑκατὸν περίπου ποιητῶν καὶ ποιητριῶν μὲ ἐπὶ κεφαλῆς τὸν θεσπέσιον «Ὅμηρον» ἐγκατασπείρει δὲ εἰς αὐτὰς

ἰδίας παρατηρήσεις, σκέψεις καὶ γνώμας καθιστώσας τὸ ἔργον του τοῦτο καὶ ἀπὸ ἀπόψεως γραμματολογικῆς ἄξιον ἰδιαιτέρας μελέτης καὶ προσοχῆς.

Μάκβαιθ : Ὁ ἐκδοτικὸς Οἶκος «Ἐλευθερουδάκη» ἐξέδωκε τὸν «Μάκβαιθ» τοῦ Σαίξπηρ κατὰ μετάφρασιν τοῦ ἀειμνήστου Κ. Θεοτόκη. Περιέχει ἐμβριθῆ καὶ πολυσέλιδον εἰσαγωγὴν τοῦ W. Rolfe.

Τὸ ἔρβον τοῦ Κ. Π. Καβάφη. Ὑπὸ τὸν κ. Γ. Βρισιμετζάκη ἐδημοσιεύθη εἰς δευτέραν ἔκδοσιν, μακρὰ μελέτη περὶ τοῦ ἔργου τοῦ ποιητοῦ Κ. Π. Καβάφη.

Ἡ Θεωρία τοῦ Συνταγματικοῦ πολιτεύματος παρὰ τοῖς Ἀρχαίοις. Ὁ κ. Δ. Θ. Φραγκόπουλος δικηγόρος καὶ τέως Στρατιωτικὸς Δικαστικὸς Σύμβουλος ἀ. τάξεως ἀκούραστος μελετητὴς τοῦ δημοσίου βίου τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων, μᾶς δίδει διὰ τοῦ ἀνὰ χεῖρας τομιδίου του εἰκόνα τῆς ἱστορικῆς ἐξελίξεως τῶν πολιτευμάτων ἐν τῇ ἀρχαίᾳ Ἑλλάδι. Μὲ πλοῦτον γνώσεων, μὲ σωρείαν παραδειγμάτων προσπαθεῖ νὰ φανερώσῃ τὴν προτίμησίν του πρὸς τὸ Συνταγματικὸν πολίτευμα πιστεύων εἰς τὴν ἀγαθὴν αὐτοῦ ἐπίδρασιν ἐπὶ τῶν τυχῶν τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ.

Δημοκρατία : Νομίζει κανεὶς ὅτι ἐγράφη παρὰ τοῦ δημοσιογράφου κ. Πύρρου Γιαννοπούλου διὰ ν' ἀναρέψῃ τοὺς ἰσχυρισμοὺς καὶ τὰ ἐπιχειρήματα τοῦ κ. Φραγκοπούλου. Ἄκρος θιασώτης τοῦ Δημοκρατικοῦ πολιτεύματος σωρεύει εἰς τὰς σελίδας τοῦ ἔργου του τὰ ἱστορικὰ τῶν Λαῶν ἀναθέματαδιὰ νὰ ἐνισχύσῃ τὸ δημοκρατικὸν αἰσθημα παρὰ τῷ Ἑλληνικῷ Λαῷ.

Οἱ Βόρειοι γείτονες τῆς Ἑλλάδος : Ὁ κ. Κ. Ἀμαντος διὰ τοῦ ὄντως πολυτίμου ἔργου του μᾶς γνωρίζει τὰς γειτονικάς μας χώρας ἀπὸ πάσης ἀπόψεως· Ἡ Βουλγαρία, ἡ Ἀλβανία καὶ ἡ Νοτιοσλαβία μὲ τὰς ἱστορικάς των παραδόσεις, μὲ τὰς γεωργικὰς καὶ οἰκονομικὰς προόδους των· μὲ τὴν πνευματικήν των κατάστασιν παρελαύνουσι διὰ τῶν σελίδων τοῦ βιβλίου του. Θὰ ἠθελήθημεν νὰ ἐβλέπαμεν ἔργα τοιούτου περιεχομένου συνεχέστερον. Εἶναι ἀνάγκη νὰ γνωρίσωμεν ἐπακριβῶς τὰς ἠθικὰς καὶ ὑλικὰς δυνάμεις τῶν γειτόνων μας, τὰς ἐλλείψεις καὶ ἀδυναμίας αὐτῶν, τὰς προόδους των, τὰς τάσεις των, τὴν πνευματικήν των κατάστασιν καὶ τὴν ὅλην αὐτῶν προσπάθειαν διὰ τὴν φυλετικὴν καὶ ἐθνικὴν των ἐπικράτησιν. Μόνον κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ὁ Ἑλληνικὸς Λαὸς θὰ εἶναι εἰς θέσιν νὰ ἀντιμετωπίσῃ τοὺς γείτονάς του εἰς τοὺς μεγάλους πολιτικοὺς καὶ οἰκονομικοὺς ἀγῶνας οἵτινες μοιραίως θὰ ἐπακολουθήσωσιν εἰς τὸ ἄμεσον καὶ ἀπώτερον μέλλον.

Ὁ Ἀντάρτης : Δευτέρα Ἔκδοσις, τυπωθεῖσα ἐν Ἀλεξανδρείᾳ ὑπὸ συγγραφέως του κ. Γ. Βρισιμιτζάκη.

Ἐξαγνισμός. Διήγημα ὑπὸ τῆς κ. Εἰρήνης Α. Δεντριγοῦ. Ἔκδοσις τῶν «Γραμμάτων τῆς Ἀλεξανδρείας.

Ἀγροτικὴ Δύγὴ Μεσσηνίας : Μηνιαῖον Γεωργικὸν καὶ Συνεταιρικὸν περιοδικὸν ἐκδιδόμενον ἐν Καλάμαις ὑπὸ τοῦ Νομογεωπόνου Μεσσηνίας κ. Γ. Γ. Γαρδίκη.

Ἱστορία τῆς Ἑλληνικῆς Γεωργίας : Ἐξεδόθη ὁ Β. τόμος τῆς Ἱστορίας τῆς Ἑλλ. Γεωργίας ὑπὸ τοῦ κ. Δ. Α Ζωγράφου. Συνιστῶμεν ἰδιαιτέρως τὴν ἀπόκτησιν τοῦ ἔργου τούτου παρέχοντος πλήρη εἰκόνα τῆς γεωργοοικονομικῆς καὶ δημοσιονομικῆς ἐν γένει ζωῆς κατὰ τὴν Ἑλλην. Ἀναστασιν καὶ τοὺς χρόνους τοῦ Καποδίστρια. Τιμὴ Δρ. 30.

ΑΣΥΝΑΓΩΝΙΣΤΟΣ ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΙΣ ΛΙΡΩΝ Ἢ ΔΟΛΛΑΡΙΩΝ

Πολλοὶ ἔμαθον ἤδη ἀπὸ διάφορα δημοσιεύματα, ποὺ ἐγένοντο, ὅτι τὸ Κράτος ἐκδίδει ἔντοκα γραμμάτια ΕΙΣ ΑΓΓΛΙΚΑΣ ΛΙΡΑΣ τρικὸν ταμεῖον τοῦ Κράτους, μὲ τόκον προκαταβαλλόμενον 7 ο)ο—7 1)2 ο)ο, 8 ο)ο—8 ΚΑΙ ΔΟΛΛΑΡΙΑ, ἐκδιδόμενα ἀπὸ τὸ Κεν- 1)2 ο)ο καὶ 9 ο)ο ἐφ' ὅσον ταῦτα εἶναι πληρωτέα μετὰ ἓν ἢ δύο ἢ τρία ἢ τέσσαρα ἢ πέντε ἔτη, ὡς καὶ ποῖα ἀκόμη πλεονεκτήματα οἱ ἀγοράζοντες αὐτὰ ἀπολαύουσιν ἐκ τοῦ φόρου τῆς εἰς συνάλλαγμα περιουσίας.

Ἐλάχιστοι ὅμως εἶναι οἱ ἀντιληφθέντες ποίαν ἐξαιρετικὴν ὠφέλειαν ἔχουσιν ἐκ τοῦ τρόπου τῆς προκαταβολῆς τοῦ τόκου των, διότι βεβαίως πάσοι εἶναι ἐκεῖνοι οἵτινες ἀντελήφθησαν, ὅτι, ΚΑΤΑΘΕΤΟΝΤΕΣ ΕΙΣ ΤΟ ΚΕΝΤΡΙΚΟΝ ΤΑΜΕΙΟΝ 580 ΜΟΝΟΝ ΛΙΡΑΣ Ἢ ΔΟΛΛΑΡΙΑ ΛΑΜΒΑΝΟΥΣΙΝ ΕΝ ΤΣΕΚ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΠΛΗΡΩΤΕΟΝ ΜΕΤΑ ΠΕΝΤΕ ΕΤΗ ΚΑΙ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΥΟΝ 1000 ΛΙΡΑΣ Ἢ ΔΟΛΛΑΡΙΑ.

Εἰς τοὺς πολλοὺς θὰ φανῇ τοῦτο περίεργον, πῶς, ἐνῷ τὸ Κράτος λαμβάνει σήμερον 580 λίρας, δίδει μετὰ πέντε ἔτη 1000 λίρας. Καὶ ὅμως, δεδομένου ὅτι, ὁ τόκος τῶν πέντε ἐτῶν εἰς ἐκεῖνον, ὁ ὁποῖος ἀγοράζει ἕνα τσὲκ τοῦ Δημοσίου 1000 λιρῶν, προκαταβαλλόμενος ἐσωτερικῶς πρὸς 9 ο)ο ἀνέρχεται εἰς λίρας 419 καὶ ἑπομένως δὲν ἔχει εἰμὴ νὰ καταθέσῃ 580 λίρας καὶ νὰ λάβῃ τὸ τσὲκ τοῦ Δημοσίου τῶν 1000 λιρῶν πληρωτέον μετὰ πέντε ἔτη.

Δηλαδὴ καταντᾷ σαεδὸν ΕΝΤΟΣ ΠΕΝΤΑΕΤΙΑΣ ΟΥΤΟΣ ΝΑ ΔΙΠΛΑΣΙΑΣΗ ΤΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΤΟΥ. Τὸ ἴδιο συμβαίνει, κατὰ μικροτέραν βεβαίως κλίμακα, διὰ τὰ ἐκδιδόμενα μὲ μικροτέραν προθεσμίαν γραμμάτια εἰς συνάλλαγμα τοῦ Δημοσίου. Οὕτω π. χ. καταθέτων τις 606 λίρας διὰ τέσσαρα χρόνια λαμβάνει ἕνα τσὲκ τοῦ Δημοσίου 1000 λιρῶν, καταθέτων 777 λίρας διὰ τρία χρόνια λαμβάνει ενα τσὲκ τοῦ Δημοσίου 1990 λιρῶν. Ὁμοίως καταθέτων 860 λίρας διὰ δύο χρόνια λαμβάνει ὡσαύτως ἕνα τσὲκ 1000 λιρῶν κ.ο.κ. Δύναταί τις νὰ ὑποδείξῃ ἄραγε ἀσφαλεστέραν καὶ ἱκανοποιητικωτέραν τοποθέτησιν συναλλάγματος ;

Δημοσιευθήτω διὰ τῶν λαβουσῶν ἔγγραφον ἐντολὴν ἐφημερίδων.

(Ἐκ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν).

ΚΙΝΙΝΗ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Ἀπὸ τῆς 3ης Δεκεμβρίου 1923 ἡ τιμὴ πωλήσεως τῆς κινίνης τοῦ Κράτους ἠλαττώθη καὶ πάλιν σημαντικῶς, κατόπιν τῆς πτώσεως τοῦ συναλλάγματος καὶ τῆς σημαντικῆς οἰκονομίας, ἥτις ἐπετεύχθη κατὰ τὴν τελευταίαν προμήθειαν κινίνης, κλεισθεῖσαν εἰς τιμὴν εὐθυνοτέραν καὶ τῆς προπολεμικῆς.

Αἱ τιμαὶ χονδρικῆς πωλήσεως, ἐνῷ κατὰ τὸ παρελθὸν θέρος ἦσαν κατὰ κυτίον ὑδροχλωρικῆς δρχ. 27, διθειϊκῆς δρχ. 18 καὶ φυσίγγων δι' ἐνέσεις δρχ. 18, ἠλαττώθησαν κατὰ τὸν παρελθόντα Σεπτέμβριον εἰς δρ. 20 κατὰ κυτίον ὑδροχλωρικῆς, δρχ. 16 διθειϊκῆς καὶ δρχ. 16 κατὰ κυτίον τῶν 10 φυσίγγων.

Ἀπὸ δὲ τῆς 3 Δεκεμβρίου, ἐ. ἔ. ἡ τιμὴ ἠλαττώθη πάλιν εἰς δρχ. 15 κατὰ κυτίον ὑδροχλωρικῆς, δρχ. 12 κατὰ κυτίον διθειϊκῆς καὶ δρχ. 10 κατὰ κυτίον τῶν 10 φυσίγγων.

Ἑπομένως ἐντὸς διαστήματος τριῶν μηνῶν, τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν ἠλάττωσε τὴν τιμὴν τῆς κινίνης ἀπὸ τῆς ὑφισταμένης κατὰ τὸ θέρος τιμῆς κατὰ 45 ο)ο. ἀποβλέψαν εἰς τὴν κατὰ τὸ δυνατὸν ἀνακούφισιν τῶν ἀπορωτέρων ἰδίᾳ τάξεων διὰ της παροχῆς εὐθηνῆς καὶ γνησίας συνάμα κινίνης.

Εἰς τὰς σημερινὰς τιμὰς ἡ ἀξία ἑκάστου σωληναρίου τῶν 10 σακχαροπήκτων ἀνέρχεται εἰς 3 δρχ. διὰ τὴν ὑδροχλωρικὴν καὶ 2,10 δρ. διὰ τὴν διθειϊκὴν καὶ μίαν δραχμὴν δι' ἑκάστην φύσιγγα (ἔνεσιν). Προκειμένου ὅμως περὶ λιανικῆς πωλήσεως, αἱ τιμαὶ αὗται εἶναι δρχ. 3.60. κατὰ σωληνάριον ὑδροχλωρικῆς, δρχ. 2.80 κατὰ τὸ σωληνάριον διθειϊκῆς καὶ δρχ. 1,20 κατὰ φύσιγγα (ἔνεσιν).

Δημοσιευθήτω διὰ τῶν λαβουσῶν ἔγγραφον ἐντολὴν ἐφημερίδων.

(Ἐκ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν)

ΚΛΗΡΩΣΕΙΣ ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΟΥ ΔΑΝΕΙΟΥ

Γίνεται γνωστὸν ὅτι ἐντὸς τοῦ μηνὸς Μαρτίοι 1924 γεννήσονται αἱ ἐφεξῆς κληρώσεις τοῦ ἀναγκαστικοῦ Δανείου, ἤτοι.

Κλήρωσις Ἰουνίου 1922 τῇ 5η Μαρτίου 1913.—Κλήρωσις Σεπτεμβρίου 1912 τῇ 9 Μαρτίου 1914.—Κλήρωσις Δεκεμβρίου 1922 1923 τῇ 11 Μαρτίου 1924.—Κλήρωσις Ἰουνίου 1923 τῇ 17 Μαρτίου 1924.—Κλήρωσις Σεπτεμβαίου 1923 τῇ 20 Μαρτίου 1924.—Κλήρωσις Δεκεμβρίου 1923 τῇ 24 Μαρτίου 1924.

Καθ' ἑκάστην τῶν ἑπτὰ τούτων κληρώσεων οἱ λαχνοὶ ἰσχύουσιν ὡς ἑξῆς.

1	λαχνὸς	Χ.	ὁρ.	300000	δρ.	300000
2	»	»	»	100000	»	200000
4	»	»	»	50000	»	200000
20	»	»	»	20000	»	400000
40	»	»	»	10000	»	400000
50	»	»	»	5000	»	250000
50	»	»	»	3000	»	150000
100	»	»	»	1000	»	100000
267	λαχν.	ἑκάστης	κληρώσεως			20000000

Δημοσιευθήτω διὰ τῶν λαβουσῶν ἔγγραφον ἐντολὴν ἐφημερίδων καὶ περιοδικῶν.

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΓΕΩΡΓΙΑΣ

Διὰ τοὺς εἰσαγωγεῖς γεωμήλων

Πρὸς ἄρσιν πάσης ἀμφιβολίας ἀνακοινοῦται εἰς τοὺς ἐμπορευομένους γεώμηλα, ὅτι κατὰ κατὰ τὸν νόμον 214 «περὶ μέτρων προστασίας κατὰ τῆς φυλλοξήρας» καὶ τὰς πρὸς ἐκτέλεσιν αὐτοῦ Β. Διατάγματα, ἀπαγορεύεται ἡ εἰσαγωγὴ εἰς τὰς ἀμολύντους περιφερείας τοῦ Κράτους, δηλαδὴ εἰς περιφερείας τῶν ὁποίων αἱ ἄμπελοι δὲν ἔχουν προσβληθῇ ὑπὸ φυλλοξήρας: (Ἤτοι εἰς τὴν Παλαιὰν Ἑλλάδα, φυλλοξήρας: Ἤτοι εἰς τὴν Παλαιὰν Ἑλλάδα, Κρήτην, Ἤπειρον καὶ τὰς ὑποδιοικήσεις Κατερίνης καὶ Κομοτινῆς, γεωμήλων προερχομένων ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ. Εἰς τὰς λοιπὰς περιφερείας τοῦ Κράτους: Δυτικὴν Θράκην (πλὴν ὑποδιοικήσεως Κομοτινῆς), Μακεδονίαν (πλὴν ὑποδιοικήσεως Κατερίνης) καὶ τοὺς νομοὺς Λέσβου, Σάμου καὶ Χίου, ὧν αἱ ἄμπελοι ἔχουν προσβληθῇ ὑπὸ φυλλοξήρας ἐπιτρέπεται ἐλευθέρως ἡ εἰσαγωγὴ γεωμήλων ὁποθενδήποτε καὶ ἂν προέρχωνται, ἀπαγορεύεται ὅμως ἡ ἐκ τῶν περιφερειῶν τούτων μεταφορὰ καὶ εἰσαγωγὴ γεωμήλων εἰς τὰς ἄλλας, δηλαδὴ τὰς ἀμολύντους περιφερείας τοῦ Κράτους.

Ἐξαιρετικῶς ἐπιτρέπεται ἡ εἰσαγωγὴ γεωμήλων εἰς Παλαιὰν Ἑλλάδα, Κρήτην, Ἤπειρον καὶ τὰς ὑποδοικήσεις Κομοτινῆς καὶ Αἰκατερίνης ὑπὸ τοὺς κάτωθι ὅρους καὶ περιορισμούς:

1ον) Ἐὰν προέρχωνται ἐκ Μ. Βρετανίας, Δανίας, Σουηδίας, Νορβηγίας, Βελγίου Ὀλλανδίας καὶ Μεγ. Δουκάτου τοῦ Λουξεμβούργου, εἶνε συσκευασμένα ἐντὸς σάκκων ἐσφραγισμένων διὰ τῆς σφραγῖδος τοῦ κατασήματος παρ' οὗ ἠγοράσθησαν καὶ συνοδεύονται ὑπὸ πιστοποιητικοῦ ἐκδιδομένου ὑπὸ τῆς τῆς δημοτικῆς ἢ ἄλλης πρὸς τοῦτο ἁρμοδίας ἀρχῆς τῆς πόλεως ἐν ᾗ ἠγοράσθησαν ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ λογαριασμοῦ τοῦ φυτεμπορικοῦ καταστήματος, ἀναγράφοντες τὸ ποσὸν τῶν ἀγορασθέντων γεωμήλων καὶ ἐφ' ὅσον ἐπὶ τοῦ πιστοποιητικοῦ τοιτου ἀναγράφεται, ὅτι τὰ γεώμηλα ταῦτα δὲν προέρχονται ἐκ κτημάτων, ἐν τοῖς ὁποίοις καλλιεργεῖται οἱονδήποτε εἶδος ἀμπέλου. Τὸ πιστοποιητικὸν τοῦτο πρέπει νὰ εἶνε ἐπικεκυρωμένον ὑπὸ τῆς Ἑλληνικῆς προξενικῆς ἀρχῆς τῆς πόλεως τῆς ἀγορᾶς ἢ ἐὰν δὲν ὑπάρχει τοιαύτη ἐν τῇ πόλει ταύτῃ ὑπὸ τῆς Ἑλληνικῆς προξενικῆς ἀρχῆς τοῦ λιμένος τῆς ἐξαγωγῆς τῶν γεωμήλων τούτων. Ἡ εἰσαγωγὴ αὕτη ὑπὸ τοὺς ἀνωτέρω ὅρους ἐπιτρέπεται μόνον διὰ τῶν λιμένων ἢ τελωνείων Πειραιῶς, Πατρῶν, Καλαμῶν, Ναυπλίου, Κερκύρας, Βόλου, Χανίων, Ἡρακλείου, Σύρου, Πρεβέζης, Καβάλλας, Λαρίσης, Φλωρίνης, Ἰωαννίνων.

2ον) Μόνον ἀπὸ 15 Ἀπριλίου μέχρι τέλους Αὐγούστου ἑκάστου ἔτους ἐξ οἱασδήποτε χώρας τῆς ἀλλοδαπῆς ἢ ἐκ τῶν φυλλοξηρισσῶν περιφερειῶν τοῦ Κράτους (Δυτικῆς Θράκης πλὴν Κομοτινῆς, Μακεδονίας πλὴν Αἰκατερίνης, νομῶν Σάμου, Λέσβου, Χίου) κατόπιν ἀδείας ἐκδιδομένης ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Γεωργίας ἐπὶ τῇ αἰτήσει τοῦ ἐνδιαφερομένου, συνοδευομένη ὑπὸ τοῦ λογαριασμοῦ τοῦ καταστήματος παρ' οὗ ἠγοράσθησαν καὶ πιστοποιητικοῦ τῆς ἁρμοδίας γεωπονικῆς ἢ φυτοπαθολογικῆς ἀρχῆς τοῦ τόπου τῆς ἀγορᾶς, βεβαιούσης ὅτι τὰ γεώμηλα ταῦτα παρήχθησαν εἰς κτῆμα κείμενον δέκα τοὐλάχιστον χιλιόμετρα μακρὰν φυλλοξηρισσῶν ἀμπελοφυτειῶν ἢ εἰς περιφέρειαν ἐν τῇ ὁποία δὲν καλλιεργεῖται ἡ ἄμπελος. Τὸ πιστοποιητικὸν τοῦτο, ἐφ' ὅσον τὰ γεώμηλα προέρχονται ἐκ τῆς ἀλλοδαπῆς, πρέπει νὰ εἶνε ἐπικεκυρωμένον ὑπὸ τῆς Ἑλληνικῆς προξενικῆς ἀρχῆς τῆς πόλεως τῆς ἀγορᾶς ἢ ἂν δὲν ὑπάρχει τοιαύτη ἐν τῇ πόλει ταύτῃ, ὑπὸ τῆς Ἑλληνικῆς προξενικῆς ἀρχῆς ἀρχῆς τῆς πόλεως τῆς ἐξαγωγῆς. Τὰ γεώμηλα δὲ ταῦτα πρέπει νὰ εἶνε συσκευασμένα ἐντὸς σάκκων ἐσφραγισμένων διὰ τῆς σφραγῖδος τοῦ ἰδίου κατασήματος παρ' οὗ ἠγοράσθησαν.

(Ἐκ τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας).

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΓΕΩΡΓΙΑΣ

Ἡ τιμὴ τοῦ θείου καὶ θειϊκοῦ χαλκοῦ

Τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Γεωργίας μᾶς πληροφορεῖ ὅτι διὰ τὴν τρέχουσαν σταφιδικὴν περίοδον προέβη εἰς τὴν ἀγορὰν θείου ἐξ Ἰταλίας καὶ θειϊκοῦ χαλκοῦ ἐξ Ἀγγλίας πρὸς πλήρη ἐπάρκειαν καὶ ὅτι ἡ τιμὴ τῶν εἰδῶν τούτων, τὰ ὁποῖα θὰ πωλῇ τὸ Δημόσιον θὰ εἶνε σημαντικῶς κατωτέρα τῆς περισυνῆς.

Ἑπομένως οἱ παραγωγοὶ πρέπει νὰ μὴ σπεύσουν νὰ προμηθευθοῦν τὰ ἄνω εἴδη ἀπὸ τοὺς ἰδιώτας ἐμπόρους.

(Ἐκ τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας).

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΓΕΩΡΓΙΑΣ

Τὸ Ὑπουργεῖον Γεωργίας ἀνακοινοῖ ὅτι ἀπὸ 15 Μαρτίου μέχρι 15 Αὐγούστου ἀπαγορεύεται τὸ κυνήγιον δι' ὅλα τὰ εἴδη τῶν θηραμάτων.

Κατ' ἐξαίρεσιν ἐπιτρέπεται τὸ κυνήγιον τῶν ἐνύδρων πτηνῶν εἰς παραλίας ἀπὸ 15 Μαρτίου μέχρι 15 Μαΐου καὶ τῶν τρυγόνων, ἀλλ' ἄνευ κυνηγετικοῦ κυνός, ἀπὸ 15 Ἀπριλίου μέχρι 15 Μαΐου.

Οἱ θέλοντες κατὰ τὸ ὡς ἄνω χρονικὸν διάστημα νὰ φονεύσουν ἐπιβλαβῆ ζῷα καὶ πτηνά, δέον νὰ ἀπευθυνθοῦν πρὸς τὰς κατὰ τόπους δασικὰς ἀρχάς.

Ἅπασαι ἀνεξαιρέτως αἱ ἄδειαι κυνηγίου λήγουσι τὴν 31 Μαρτίου ὁποτεδήποτε καὶ ἂν ἐξεδόθησαν.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 14 Μαρτίου 1924.

Ὁ Ὑπουργὸς
Α. ΜΠΑΚΑΛΜΠΑΣΗΣ

ΤΑΠΗΤΕΣ ΠΕΡΣΙΚΟΙ
ΑΔΕΛΦΩΝ ΒΑΓΑΝΟΥ
ΠΛΑΤΕΙΑ ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗ